NAM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THU 2621 MỖI SỐ : 0$02 NGAY THU BAY 12 DECEMBRE 1925

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1473

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	Nam-kỳ (Cochinchine)	Bắc-kỳ (Tonkin)	Trung-kỳ (Annam)	Ngoại-quốc (Pays étrangers)	Nước ngoài (Etranger)
Một năm.	6$ 00	6$ 50	6$ 30	6$ 30	6$ 60	12$ 00
Các làng xã	»	8$ 00	8$ 00	8$ 00	9$ 00	»
Sáu tháng	3$ 00	3$ 50	3$ 30	3$ 30	3$ 60	6$ 00
Ba tháng	1$ 50	1$ 75	1$ 65	1$ 65	1$ 80	3$ 00
Một tháng	0$ 50	0$ 60	0$ 55	0$ 55	0$ 60	1$ 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.

4e page
Une seule insertion. . . . . 0$ 30 le cm
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$ 18 le c/m

Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Lại sắp có kỳ thi kén lấy học-trò vào trường Nông-phố thực-hành Tuyên-quang

Mỗi năm một lần, cứ đến đầu năm tây vào khoảng tháng Mars, thì ở Hà-nội có mở cuộc thi để tuyển học trò vào học ở trường Nông-phố thực hành Tuyên-quang. Theo trong tờ bá cáo năm nay đã nhắc lại, thì thể lệ ứng hạch cũng rất là giản dị, cách thức đối đãi học trò lại là ưu hậu, suy cái thâm-ý của chính-phủ, cũng là cho nước Nam lập quốc về nghề nông, lợi đất rất nhiều; mà các nhà nông ở trong nước, thì lại phần nhiều không có học thức, chỉ nói theo lối cũ mà làm, thật là cầu-thả lỗ-mỗ, nghề nông không có tiến-bộ, thì dân-sinh quốc-kế vẫn cha mong được doanh-dự. Ấy vì thế mới mở ra trường Nông-phố thực hành, để rèn tập cho bọn thiếu-niên có cái kinh-nghiệm này cái thông-thường học thức về nghề nông phố là cái nghề gốc của nước Nam mấy nghìn năm, phép thật là hay, ý thật là tốt, tưởng không cần phải bàn nói đến thì người mình cũng đã phẩn nhiều hiểu được vậy.

Trường Nông phố thực hành mở ra ở Tuyên quang, đến nay đã được tám năm rồi, mà xem chừng ra cũng ít người lấy làm hoan-nghênh, chính các nhà điền-chủ là những nhà cần phải biết tinh tường về nghề nghiệp của nhà, mà đối với trường Nông-phố này, cũng vẫn ra ý lành dạm mà ít thấy cho con em theo học những học trò theo học trường ấy, cũng coi như theo học một trường nào khác, cũng chẳng qua học lấy một nghề để làm cách mưu sinh sau này, thế chẳng phải là một việc rất đáng lạ và đáng tiếc lắm ư?

Ở các nước phú cường bây giờ, nghề gì cũng trọng, nghề gì cũng có trường học có thầy dạy, người trong nước đến tuỳ cái tư-chất của mình mà theo học lấy một nghề, giảng cứu cho rõ, rèn tập cho quen, để sau ra nhờ có cái kinh-nghiệm và cái học-thức ở nhà trường, mà công việc của mình làm mới tinh mới thạo, và biết cách sửa sang thay đổi, làm cho nghề nghiệp của mình tiến bộ lên dần dần. Trong nước trăm nghề nghìn nghiệp cái gì cũng tiến tới, thu về được mối lợi to, gây nên cái nền nước thịnh dân giàu cũng phần nhiều nhờ về đó.

Ở xã hội mình thì theo cái thói quen đã từ bao giờ, chỉ trọng có một nghề làm quan, mà cũng chỉ có nghề làm quan mới phải học, chỉ có người làm quan là có học-thức, còn các nghề khác thì toàn là người không học chỉ biết theo lối cũ mà làm. Ấy vì thế mà nghề nông là nghề căn bản của mình, mà đối với trường nông-phố, thì cứ thờ-ơ nhạt nhẽo, hình như không quan thiết gì đến. xét cái tâm-lý của người mình, thì hình như nghĩ rằng học là để làm cái thang phù qui, có cầu được quyền cao chức trọng mới phải học, có cầu được bổng hậu lộc nhiều mới phải học, còn đến việc cày sâu cuốc bẫm, lựa giống chọn phân, thì đã sẵn nền nếp của nhà, cha truyền con nối đã mấy đời nay, cứ theo lối mà làm, cũng đủ làm cho lúa mọc, cho thóc chín, vẫn có người đủ ăn đủ sống, và cũng vẫn có người làm giàu làm có về nghề nông, ta có cần gì mà phải học cho nỗng phí thì giờ. Nào có nghĩ đâu rằng nghề làm ruộng ở nước mình, chỉ vì xưa kia không có trường học, không có thầy dạy, cho nên mấy nghìn năm vẫn không tấn tới được là bao, đất cát thì tốt, làm ăn thì siêng, mà nước vẫn nghèo dân vẫn khốn. Bây giờ chính-phủ có ý chấn-hưng nông nghiệp cho nước mình, mới gia công truyền nông học cho người mình, đã lập ra trường cao-đẳng canh-nông, để rèn đúc lấy người chuyên môn về đường nông-học, lại lập ra trường Nông-phố thực hành, để rèn tập cho người quen biết những việc cày cuốc, việc đồng áng, để đến khi tốt nghiệp ở trường ra, thì đã tinh đã thạo, và lại có đủ tư-cách để cải lương lấy nghề-nghiệp của mình, sau lại làm gương cho trong làng trong xóm theo, làm cho nghề của mình mỗi ngày một tinh thêm, ruộng đất mỗi ngày một tốt thêm lên, sản vật mỗi ngày một nhiều thêm lên, đó là một cái ý rất tốt mà ta nên tế nhị nghĩ vậy. Bà con ta, nhất là những nhà điền-chủ, nên hiểu thấu cái lẽ ấy, đừng có giữ cái kiến giải sai lầm cũ của ta gắng cho con em theo học lấy vài năm, để thâu nhặt lấy cái thông-thường trí-thức và tập quen lấy cái công việc về cái nghề căn-bản của mình, may ra sau này lịch-duyệt một ngày một nhiều, cách-thức một ngày một thạo gây nên được công to việc lớn, làm nên được tiền lắm của nhiều, đất hoang mở được mấy trăm mẫu, thóc chứa được mấy mươi kho, không nữa thì cũng đủ nối được nghiệp nhà mà sinh kế ngày càng sung-túc, trước là làm lợi cho nhà, sau là làm giàu cho nước; ở thế kỷ hai mươi này, cái danh giá của ông đại-điền-chủ, hay là cái bạnh phúc của một phú gia ông, tưởng lại có phần vẻ vang êm đềm hơn những người thi đậu làm quan nhiều. Còn những người vào học trường ấy, tưởng cũng nên có danh tự nghĩa, đã vào trường thực hành, là cốt học cho biết, biết để sau mà làm, chớ không phải là chỉ vì nhờ bước quá thời, không lẽ lỏi vào đâu được, cực chẳng đã phải xin vào trường ấy, hoặc linh được cái văn-bằng tốt-nghiệp để làm cách sinh nhai, thì mới không phụ cái bản-ý mở trường của chính phủ, mà tiền-đồ nghiệp nông của nước nhà mới có phần trông mong vậy.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 9 Decembre 1925

Việc nước Pháp

Hai bản dự án thứ nhất của M. Loucheur đã đệ trình thứ dân nghị-viện chiều hôm qua.

Báo *Petit Parisien* đăng tin rằng đầu tháng janvier M. Henry Bérenger sẽ đi Washington.

Chiến sự ở Syrie

Sau khi đánh lại được đất Herbaya và đánh đuổi Địch-quân ở rặng núi Hermon, tải quân linh đem cả đến miền thành Damas, được một sư-đoàn cả thảy, như vậy chắc là ở miền gần Damas không xảy ra việc chiến-tranh nữa.

Tại hội Vạn-quốc

Sáng hôm nay, hội-đồng hội sự hội Vạn quốc họp kỳ bí-mật bàn về các điều đề-nghị chương-trình cuộc hội-nghị tranh-giành quân-bị, hai ngài nói xét cái cách cho Hoa-kỳ dự vào cuộc hội-nghị ấy.

Ông nguyên-lão nghị-viện Edwards đệ trình nghị-viện một khoản yêu-cầu bãi luật cấm rượu.

Việc nước Nhật-bản

Có tin rằng quan trưởng binh đội quân Nhật đóng ở Mãn - châu có gửi cho viên trưởng - quản các đạo quân đánh nhau ở Mãn châu một bức thư nói rằng nếu tình trạng khó khăn hoa, có thể hại đến sự lợi lợi của người Nhật, hoặc nguy cho sinh-mệnh tài-sản của người Nhật ở Mãn-châu, thì về ấy sẽ phải thi-hành mọi phương-sách để tự bộ vệ lấy.

Việc điều tra dân-số ở Nhật đến ngày 1er octobre, kết-liễu như sau nay: Tính cả Nhật-bản, Cao-ly cùng các thuộc-địa khác dân-số được là 83.454.347 người, trong số ấy có 42.208 860 người đàn ông và 41.245.489 người đàn bà.

(Indopacifi)

Việc thám-thính về quân-sự

Về việc thám-thính phất lộ mới rồi, sở liêm-phóng đến khám nhà mấy người Anh bị bắt, có thấy nhiều giấy má.

Nước Nga với hội Vạn-quốc

Trong bản tờ trình của M. Kykow, về hội-đồng trung ương đảng cộng-sản, có phản-kháng việc cho nước Nga vào hội Vạn-quốc, nói rằng hội Vạn-quốc không phải là một cơ-quan hòa-bình, mà trong là một cái cơ-quan chiến-tranh, cốt để áp chế những kẻ yếu hèn. Trong tờ trình lại xét cái tình hình kinh-tế thế-giới, rồi có nói Hoa-kỳ và nước Anh có ý muốn thu mấy cường-quốc vào quyền mình kết-luận rằng từ khi các nước kỳ giao nước với nhau, chỉ còn có nước Anh và nước Nga là được độc lập mà thôi. M. Kykow lại nói thêm một câu rằng nếu Liệt-quốc cùng triệt-binh, thì nước Nga sẵn lòng bãi binh linh và bỏ khí-giới đi.

Thời tiết ở nước Ý

Ở nước Ý rét dữ dội. Có nơi tuyết dày tới 1m50.

(Havas)

Việc Trung-hoa

Tin Bắc-kinh. — Về đường Phụng-thiên, Quách-sùng-Linh vẫn ở Thanh-châu-phủ, cách Thịnh-kinh 250 km. Quân Quách muốn đến Thịnh-kinh phải đi bộ, vì đường hỏa-xa bị đứt, mà cũng không có ton để chở. Trương tác-Lâm có 50 000 quân để giữ thế-thủ. Trái với tin của người Nhật đồn, thành Thịnh-kinh vẫn yên. Quân Quốc-dân, và quân Phùng - ngọc-Tường đương dự-bị để đánh Nhang-taonen ở gần Thiên-tân. Sớm tối họ sẽ đánh nhau với Lý - cảnh - Lâm, trung-thành với Phụng-thiên, các cần vào khoảng từ Bắc-kinh đến Thiên-tân đều bị phá, xe hỏa quốc-tế không đi được.

Tin Hương-cảng. — Cứ như các báo Trung-hoa, tải Tưởng-thạch-Giới không đang Borodin, và không chịu cái ảnh-hưởng nước Nga. Việc giao tế của Hương-cảng và Quảng châu nay mai có thể như thường.

Tàu *Jules Michelet* tới Hương-cảng sáng hôm nay.

Indopacifie

MỘT BỮA TIỆC Ở TRÊN KHÔNG

Mới đây người Anh có đặt tiệc trong phòng khách một cái tàu bay, của công-ty Imperial Airway sắp đang để chạy từ Londres đến Paris.

Tiệc có hai chục người ăn. Tàu bay do M Brackley cầm máy, từ buổi trưa mãi đến 19 giờ 30 mới đỗ xuống. Trong khách dự tiệc, có đại-tướng Woods Humphreys, đại tá Henderson, đại đá Minchin và mấy vị nữ-khu. Lúc ở trên tàu xuống, khách có nói lộc đặt ở trên tàu rất là vui vẻ.

NƯỚC AI-CẬP VỚI NƯỚC PHÁP

Từ khi nước Ai-cập được độc lập đến giờ, thì nước ấy đã có nhiều dịp tỏ lòng thân-ái với nước Pháp. Mới đây lại có một việc nữa, mà lại là một việc quan-hệ lắm. Từ giờ trở đi, tại các trường công ở Ai-cập, học-trò không bắt buộc phải học tiếng Anh nữa, được tùy ý muốn chọn tiếng Pháp hay tiếng Anh cũng được. Hiện nay nước Ai-cập đã đón 50 ông giáo tiếng Pháp để về nhà đề dạy tiếng Pháp tại các trường trung-học. Tiếng Pháp ở Ai-cập bây giờ cũng được trọng bằng trước khi nước ấy bị đô dưới quyền quản-trị của nước Anh. Về bậc học cao-đẳng tiếng, Pháp cũng chiếm được một cái địa-vị quan-trọng như thế. Ngay từ năm 1908, vua Fouard chưa lên ngôi, đã đứng lên hô hào lập một trường học tư, để bổ cứu cho các trường công không đủ dùng. Tự khi vua Fouard lên ngôi, trường ấy đã đem làm trường nhà-nước và đã có đến nhiều giáo sư Pháp dạy học. Như ban đại-học luật-pháp ở kinh-thành Ai-cập do M. Duguit là nhà giáo-sư thâm niên nhất tại ban đại-học Bordeaux giám-đốc.

CHIẾM KHÔI VỀ VIỆC NHẬN ĐỐI

Một người trẻ tuổi ở Haubourdin, tên là M. Harry Hoch M. thấy Succi nhận đổi được hai mươi chín ngày, được thiên hạ rất là khen ngợi, bèn quyết chí chiếm khôi về việc ấy.

Mấy tháng trước M. Harry Hoch đã thử một lần ở Le s, nhưng chỉ nhịn đến ngày hai mươi ba thì thôi.

Ngày 3 octobre, mới rồi hồ 15 giờ lại thí nghiệm một lần nữa, khi thí nghiệm thì nằm vào trong một cái rương có mặt kính, bên cạnh mình chỉ có mấy viên thuốc ngủ, và bảy lít nước đường, có mấy người làm chứng đến đóng nắp mà gắn lại. M. Harry Hoch nằm trong rương bốn tuần lễ, thỉnh thoảng mới cử động để thay quần áo hỏi nước Cologne, và uống thuốc mà thôi. Mãi đến buổi chiều ngày 20 novembre mới ngồi dậy ra ngoài rương, cả M. Succi cũng đến xem, thế là M. Harry Hoch thắng thì khôi trong việc nhịn đói vậy, M. Harry Hoch có nói nay mai được khỏe mạnh lại, số nặng được người Ý tên là Merbatti nhịn được tới bốn mươi ngày không ăn.

Giải đáp những điều pháp-luật

Trong một số trước, báo-báo đã giải-đáp mấy câu hỏi về việc cấm mặc điện đó, nhưng vì nhiều lời xin trong khi có tang lễ Hoàng-thượng, nay lại tiếp được tin của phóng-sự riêng ở Huế gửi ra cũng hợp với lời bản-báo đã giải-đáp trước, vậy tưởng nên đăng như sau nay để các ông con nghĩ ngơ được rõ và để nhân dân được biết một vài nơi khỏi bị đe nạt. Các ngài đọc báo sẽ nhận ra rằng việc cấm áy chỉ thi-hành tại địa-hạt Trung-kỳ mà thôi và ở địa-hạt Bắc-kỳ ai muốn theo lạ tùy tâm, chứ không có lệ cấm. Điều-lệ áy xin đăng nguyên-văn như sau nay :

Những cấm điều trong khi tang-lễ Hoàng-thượng

Theo điều lệ của quốc-triều, khi nào trong nước có quốc-tang, thì có thi-hành những cấm điều như sau này :

1° Cấm mặc những áo quần sắc đỏ và sắc tím, quan viên tùi cấm trong hạng thụ-phục, còn quân linh và nhân-dân thì cấm trong hạn 100 ngày, (sắc sắc khác thì không cấm).

2° Ẩm-nhạc ca-xướng thì cấm cho đến ngày Ninh-lăng rồi thì thôi.

3 Việc giá-thú thì quan viên từ tam phẩm trở lên, cấm trong hạng 100 ngày, từ phẩm trở xuống cấm trong hạn 2 tháng. quân linh và nhân-dân, cấm trong hạn 27 ngày.

Kinh ngoại quan viên, trong hạn chế phục, gặp có việc tế lễ thì được mặc đồ cát-phục.

Những cấm điều này là thi-hành trong toàn bạt xứ Trung kỳ.

Hội-chợ Hanoi

NĂM THỨ VII

VI

Ngoài hai xứ Bắc-kỳ và Trung-kỳ thì các sản vật và đồ kỹ-nghệ của xứ Nam-kỳ, ta cũng cần phải chú ý đến.

Khu Nam-kỳ ở vào dãy trong cùng cả, cách khu Ai-lao và đối với mặt suốt bên hữu Bảo-tàng viện Maurice Long. Khu này chiếm cả một dãy dài và trang-hoàng xếp đặt khéo, nên trông lộng-lẫy lắm.

Taoạt mới bước chân vào thì ta thấy một sở khá lớn những voi chồng chất lên lưng nhau, cao đến lưng chừng nhà, song cũng phải lấy làm ngạc-nhiên là ngay từ buổi đầu đã thấy đã biên bán hết cả rồi ! Chỉ một buổi sáng hôm chủ-nhật mới bắt đầu mở cửa Hội-chợ mà tất cả các sản-vật hợp lệ mãi đã bán hết sạch sành sanh, không còn sót lại một thứ nào ! Thành thử phần nhiều những người vào xem khu Nam-kỳ đều nói rằng trước khi mở cửa Hội-chợ đã bán rồi, nếu làm như thế thì trái hẳn cái mục-đích của Hội-chợ ; vậy ta mong rằng từ rày đừng làm như thế nữa ! Ở giữa gian này có hai cái đôn treo những bông lúa nếp nếu ở chung quanh, lọ thóc lọ gạo bày la-liệt. coi đó đủ biết rằng nhờ được điền địa phì nhiêu mà xứ Nam-kỳ thành ra là một kho thóc gạo vậy. Không những điền địa phì nhiêu mà khí tiện lại thích hợp hơn nữa, nên không những thóc lúa ở trong Lục-tỉnh hột thóc rất to, mà cả đến các nông chẳng khác như bắp khoai, đậu cũng đều tốt hơn xứ mình nhiều. Lại như gỗ thì nào gỗ trường lim dùng làm nhà, gỗ gụ dùng làm đồ-đạc, gỗ vàng hương dùng để làm đồ trở chạm rất quí, vân vân. Ngoài các thứ gỗ lại còn có song, mây, tre, nứa. Lại như thuốc lá cũng nhiều, mỗi tỉnh đều bày ra từng thứ lá thuốc của một, chất đầy một giỏng thuốc lá !

Ngoài ra lại nhiều những đồ tơ lụa lắm nữa, nhất là các thứ nhiễu, nguyên vì nữ-lưu trong Lục-tỉnh hay dùng tơ lụa mùi để may áo, nên chẳng thiếu thứ mùi nào. Những đồ vàng bạc chẳng có khác gì các thứ ngoài Bắc, làm cái cũng có công phu tỉ-mỉ, tỏ ra rằng cái tay người thợ Nam-kỳ cũng khéo như người thợ ngoài mình. Đồ đồng đúc, là đồ học-trò trường Kỹ-nghệ Long-xuyên làm ra cả, như mấy pho tượng trông tinh thần lắm. Lại thấy bày la-liệt những cái chóe đặt kiểu Tàu, men trông rất nhã, giá bán lại rẻ, chỉ trong ngoài một chục đồng mà thôi.

Mỗi tỉnh lại có một bức địa-đồ cùng những sách nói về từng thứ kỹ-nghệ, như nghề trồng mía, chăn tằm, hoặc là cách bón đất, vân vân.

Xin kể đại-lược thổ sản cùng kỹ-nghệ mấy tỉnh to như Bạc-liêu, Thủ-dầu-một, Tây-ninh, Gia-định, Chợ-lớn, Tân-an, Gò-công, Bến-tre, Mỹ tho, vân vân. Tỉnh Bạc-liêu nông sản thì có bắp, đậu, nành, về lâm-sản thì có gỗ, gỗ. Tỉnh Thủ-dầu-một thì nông sản có lúa, bắp, đỗ, lạc, chè, ớt, bỏ, tiêu, cao-su, cau khô, tỉnh Biên-hòa thì cũng tấp thóc, vung, lạc, bột, các thứ rẻ cây đề làm thuốc. Các kỹ-nghệ như nón, các thứ đồ thờ, còn lâm-sản thì có rất nhiều nhất ở Nam-kỳ.

Tỉnh Chợ-lớn thì thóc gạo nhiều nhất, các thứ sản-vật lặt-vặt thì như tuốc lao, đường, cau khô, lạc, thuốc lá.

Tỉnh Tân-an có làm mấy cái đồ làm bằng quả dừa, trông rất tự nhiên mà ngoài Bắc chưa thường có bao giờ.

Tỉnh Sadec thì ngoài thóc gạo bắp, đậu, lại còn có tơ lụa, đồ vàng, bạc.

Tỉnh Hà-tiên, có kỹ-nghệ thịnh-hành nhất là nghề làm đồi - mồi như quạt bằng đồi-mồi để trông lắm.

Nói tóm lại thì xứ Nam kỳ này so với các xứ trong Đông dương thực riêng được một cái nguồn lợi rất hậu đất đã tốt, khí-hậu lại ôn hòa, nên cái nghề làm ruộng ở đây dễ làm, chứ không bao giờ có cái cảnh khốn khổ về thiên-tai là tiêu-khô và lụt lội như ngoài mình. Ấy cũng vì có cái nguồn-lợi tự-nhiên ấy mà kỹ-nghệ mấy năm nay cũng đã thấy sinh sinh ra được nhiều, soi với mấy năm về trước đây thực đã có phần phát-đạt lắm vậy.

(Còn nữa) L. v. P.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MẤY VIỆC SINH ĐỐI XƯA NAY

Mới đây ở Hoa-kỳ có một việc sinh đôi, hai đứa trẻ sinh cách nhau 17 ngày. Bác-sĩ Barbara lại nói đã từng thấy sinh đôi, mà hai đứa bé sinh cách nhau tới mấy tháng.

Ở Âu-châu, thì ở nước Nga, Phanh lan, ở Thụy-điển, ở Hà-lan, và ở nước Pháp, có nhiều người sinh đôi lắm, ở nước Pháp thì ở Savoie, ở Finistère, ở Corrèze, và ở Gironde thường thấy nhiều người sinh đôi.

Tin sau cùng

Chiến-sự ở Maroc

Báo *Westminter gazette* báo tin rằng một sứ giả của Abd el Krim, đến xin giảng hòa đã tới Tanger, Abd el Krim xin cho đất Rif được tự trị, song quốc-vương Maroc vẫn được chủ quyền về đường tôn-giáo, Abd el Krim sẵng nhường cho người ngoại quốc khai các mỏ, song phải nộp cho nước Riff mười hai phần trăm tiền lời.

Chiến-sự ở Syrie

Các báo được tin ở Jérusalem nói rằng quan Druses bị quân Pháp đánh đuổi, chạy qua đường cương-giới đất Palestine ở gần Mer Morte và quân Druses không chịu nộp khí-giới, nên quân lấy với về Hồi Anh hai bên bắn nhau. Hai bên cùng có người bị thương.

(*Indopacifi*)

Ngã xe hỏa ở Tây ban nha

Một đoàn hỏa-xa, về một cái lòa máy điện vào nhau ở Quintanilleja, nhiều người bị thương. Trong khi hành khách và người làm hỏa-xa cứu người bị thương, thì lại có một đoàn hỏa-xa cấp-hành tới nơi đâm vào đoàn xe bị thương khiến lấy. Lại chết một ngoài và bị thương nhiều người nữa.

(*Havas*)

NGÀY NINH LĂNG ĐÃ ĐỊNH

Sở Kiểm-thiện giám đã coi được ngày hợp-rát là ngày 16 tháng chạp ta, thì sẽ cử-hành lễ Ninh-lăng.

Đám đi thì dùng đường thủy, hiện nay đương làm nhiều chiếc phà lớn lắm. Qua tháng chạp, thiết trời đã êm, không còn có mưa to gió lớn nữa, vậy lễ Ninh-lăng chắc sẽ được hoàn-hảo.

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ	18 độ
15 giờ	21 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	10 $ 00
— nhì, —	9 20
— ba,	8 35
Thóc hạng nhất, —	5 40
Bắp ngô —	5 40

Giá bạc — Kể từ ngày 11 Décembre 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 $ f. 20.

Thị giá quốc trái. — Ngày 10 Décembre 1925 : 46 50. — 50,10. — 24,10. — 41,40. — 64,15.

Tin tàm. — Tàu *Songbo* đến chủ nhật 13 décembre hồi 14 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong, đường Holhow và Fort Bayard.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng 13 décembre.

— Tàu *Hanoi* đến ngày thứ năm 17 décembre hồi 13 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong đường Paikoi, Holhow và Fort Bayard.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng 17 décembre.

— Tàu *Tonkin* đến ngày chủ-nhật 20 décembre hồi 10 giờ ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối 19 décembre.

Alexandre Varenne phụ-nhân tiếp các nữ học-sinh. — Chiều hôm qua hồi ba giờ bà lớn Toàn-quyền Alexandre Varenne đã tiếp các nữ học sinh trường Sư-phạm tại phủ Thống-sứ Toàn-quyền.

Phu-nhân ân cần hỏi các cô về việc học cùng những điều tiện cần của các cô. Những lời các cô trình bày tỏ phu-nhân có ghi chép cả. Phu nhân lại hứa với các cô rằng bao giờ cũng sẵn lòng tiếp các cô cùng những bực phụ nữ Annam một cách rất thân ái, bất cứ vào đâng nào.

Hội-đồng chính-phủ. - Các quan chức có chân Hội-đồng chính phủ ở Nam kỳ và Cao-miên đã xuống tàu *Chantilly* ra Bắc.

Nếu tàu ấy đến Haiphong vào sau ngày 17 décembre thì Hội-đồng chính-phủ không họp vào ngày 18 như đã định trước được, mà sẽ họp vào ngày hôm sau là ly đến bến Haiphong.

Như vậy thì ngày nào họp sẽ báo cho quan chức có chân Hội-đồng biết trước.

Quan Toàn-quyền Varenne sắp sang Xiêm-la. — Báo *Annelet Colonialles* ở bên Pháp có đăng rằng trong khi ông tạm ở nguyệt đến sang Xiêm thì quan Toàn-quyền Alexandre Varenne sẽ sang Xiêm-la vì chính-phủ Xiêm-la có gấy mời. Ngài chỉ vắng Đông-pháp mấy hôm thôi.

Việc Phan bộ-Châu. — Ngày hôm nay quan Toàn-quyền đã điện về quan Thượng-thư Thuộc-địa để xin quan giảm quốc-án xa cho ông Phan-bội-Châu.

NAM TRÂM TÂM VẢI TRẮNG

Xin có nhời kính trình các quí-khách biết cho rằng : Hiệu V. DEMANGE, 40, Phố Ngô-quyền, Hanoi có mở trúc-bâu trang bán hà giá chưa-hàng.

Có tâm 18 m giá 3 $,50 mới thước — 0 , 20.

Xin mời các quí-khách chiếu-cố cho.

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm phảo.

LAIUN et CHROME dùng để thuốc tía.

ACIDE FLUOHYDRIQUE dang để tắc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các nang bánh và kẹo.

Học-sinh trường Cao-đẳng đối với ông Phan-châu Trinh. — Bản quán được tin rằng các sinh-viên trường Cao đẳng Hanoi đang ở chức việc mời ông Phan châu-Trinh là một nhà nhiệt thành ái quốc hiện đang ở trong Lục-tỉnh ra Hà-thành là diễn-thuyết cho bà con nghe.

Ngày hôm qua, các sinh-viên đi điện cho ông Nguyễn-phan-Long, là chủ báo *Echo Annamite* cũng là một người yêu nước lắm, để nhờ ông mời hộ ông Phan ra cho.

Bức điện-tín ấy đại lược như sau này :

Ông Nguyễn-phan-Long, chủ báo *Echo Annamite* Saigon

Các học-sinh trường Cao-đẳng Hanoi biết qui-báo vẫn có cảm-tình đối với ông Phan-châu-Trinh, vậy xin ông làm ơn thay chúng tôi mà tỏ tấm tình hâm-mộ của chúng tôi đối với nhà đại-ái-quốc ấy. Chúng tôi mong rằng ông Phan sẽ đem tài lẽ có minh triết và có huân-thành của ông ra mà đào dưỡng cho cái lòng nhiệt-thành của chúng tôi. Vậy nhờ ông khoản khoản mời ông Phan nhận lời cho. Chúng tôi rất lấy làm sung sướng được chịu một khoản lộ phí và lễ-phí trong khi ông Phan ở Hanoi.

Học sinh trường Cao-đẳng.

Trường Trung-học Albert-Sarraut. M. Dupuy, quan cai-trị hạng nhất, sung Đốc lý Hanoi, nay cử làm hộ-trưởng Hội-đồng quản-trị trường Trung-học Albert-Sarraut ở Hanoi.

Người cai-trị. — M. Loizer, quan cai-trị hạng nhất trước tòng sự tại phủ Toàn quyền, nay nết hạn nghỉ ở Pháp sang thì thay thuộc quan Thống-sứ Bắc-kỳ bổ dụng.

Người quan-lại. — M. Đỗ đình Toàn, án-sát Hà-đông, nay đổi đi Bắc-giang.

M. Phan-đình-Hòe án-sát Bắc-giang nay đổ về Hà đông.

M. Nông-văn Lương, tri-phủ Hòa-an (Cao-bằng), nay thăng án-sát hạng nhì thay Nông-ích-thiện-kinh (5 1) và bổ đi án sát Bắc-ninh, thay M. Lương-ngọc-thụ nghỉ.

M. Phạm-kế-Khanh, chánh tri-châu Mường (Hòa-bình), đã trúng-tuyển số 1 kỳ thi tri phủ năm 1925, nay bổ đi tri-phủ hạng nhì, hàm hành-lâm tị bằng (5 2) và bổ đi phủ Hòa-an.

M. Bế-Lung, hành-lâm-viện trước-tác (6 1), thư-ký tòa Sứ, làm việc tại Lương-sơn, nay thăng tri-châu hạng nhất và bổ đi châu Mường (Hà-nam) thay M. Phạm-kắc-Khanh.

Quan Đốc-tơ Bi-co-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn bà, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thương cảm và ngã nước, các bệnh tiêu, giang mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gio, số nhà 33, Hanoi, ông nói 314.

Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người đến ở ốm đến năm, ai cần lại hỏi. 2062

FAMILY CINEMA

Chiếu phim ảnh rất thuốc rất vui

LE SECRET DES SEPT

Đánh nhau rất kịch-liệt

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

22 phố Nhà-thờ

Tại *Trung-Bắc Học Hiệu* đã bắt đầu mở lớp dạy các học-sinh đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt, từ tối 1er décembre bắt cứ ông các học-sinh đã có bằng ấy rồi mà muốn thi vào các trường đệ nhị cấp.

Số học-trò lấy vào trường cũng theo như các lớp ban ngày chỉ lấy có giới hạn thôi.

Học-phí định mỗ tháng là ba đồng. Giấy xin học gửi cho *Trung-Bắc Học Hiệu*, số 22 phố Nhà-thờ (Rue Lemblo).

Giới thiệu sách mới. — Bản quán vừa tiếp được quyển *Vade Mecum de l'Instituteur au Tonkin* của hội Học giới bảo-trợ ở Nam-định xuất-bản, là một quyển sách dạy đủ cách-thức cho một ông thầy học cần phải biết để làm trường-giáo một trường học nhất là các thầy thí-sai tập sự cần phải đi thi bằng Sơ-phạm xem lại càng bổ ích lắm. Các mục nói trong sách lấy đều sắp theo vần a b c, cũng rất tường tận như lối của ông Péralle là quan cố Học-chánh Bắc-kỳ đã soạn ra ngày trước. Sách dày 183 trang in tại Nghiêm-hàm ấn quán, giá bán 1 $ 20 một cuốn.

Bản-quán lại vừa tiếp được quyển *Bà đỡ tinh địa dự cứ* của quan cai trị J. Roman ở Hà-đông mới soạn ra rằng quốc-văn, in tại Trung-Bắc Tân văn ấn-quán, giá mỗi quyển 1 $ 50. Sách này không những kê-cứu rất kỹ, lại có nhiều ảnh chụp về các việc trợ tế, việc công nghệ, các nơi danh thắng, vân vân và nhiều bản-đồ ở trong tỉnh để các phủ huyện. Chẳng phải nói thì ai cũng biết rằng sách này là một quyển sách rất có ích. Vậy xin giới thiệu để độc giả biết.

Kể cấp rất khan. — Vào hồi 7 giờ hôm qua một cửa hiệu giầy ở phố hàng Bồn, có trạm, bị kẻ cắp rất sinh tử bằng lối mở đại giầy. Bây giờ người trong nhà đương lôi hôi làm, nghe động trong ra thấy nó đương thò tay vào tủ, vội vàng ra bắt thì nó quơ mất hai đôi giầy và té chạy, đuổi mãi thì nó vứt lại một đôi rồi chạy mất.

Gớm! bọn kẻ cắp bây giờ táo gan thật, mỗi ngày lại nảy ra thêm ra những cái thủ-đoạn mới ghê lắm. Ta con ta phải nên có ý đề phòng mới được.

BÁN :

1o Cái nhà số 71, Phố Mới (Jean Dupuis).

2o Cái nhà số 57 Hàng Buồm (Voiles).

3o Khu đất hơn 1500m² liền với nhà hàng Buồm, ra hai mặt phố, cạnh ngõ Sầm-Công. Hoặc bán cả, hay chia từng lots.

Hỏi tại : 149 phố hàng Bông.

HIỆU BÁO CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

Thôi sang Lào quách! — Bà con ta còn nhớ một bọn ba bốn mươi chị em hồi trung tuần tháng Mai năm nay cùng nhau vào kiếm ăn trong Nam-kỳ, ai cũng tưởng là chị em phen này sẽ phất-tài dến, vì cái thứ cô đầu, các bạn làng chơi trong Nam bấy lâu vẫn có lòng ái nước, bỗng dưng gặp đăng thuận nẻo gió đưa chị em tới nơi, khác chi cái cảnh lệ thị ai mà chẳng chuộng cái bằng bam, nghìn vàng mua lấy trận cười, thôi chị em thả mồ mà xông xênh. Đương lúc ai nấy mừng thầm cho chị em, thì bỗng đâu tin chuyền tàu *Claude Choppe* ở Saigon chạy ngày 5 décembre vừa rồi, chị em đã buồn gói, tái đào, tái phách, tức nhốc cùng nhau trở về xứ nhà rồ. Rõ chán chửa! Ai nấy đều ấp lắm lẹ, xét ra tại đâu vì mụ chủ đem chị em vào khi trước, giờ không coi nom nữa, sợ nỗ bo-tơ nơi đất khách, nên phải kéo nhau về. Buồn nhỉ!

Có người qua lo cho chị em rằng cái nghề *bán cười bán chịu* của chị em ở xứ nhà ngày nay đã thành ra những món hàng cạnh-tranh dễ nên cách kiếm ăn coi sẵn đồng chưa lắm rồi, và đi đến đâu thường cũng phải nhiều nỗi khó khăn ngăn trở, nên mới rồi đã có bọn chị em không quản đường xa dặm thẳng kéo nhau sang xứ Lào rồi. Vậy bọn chị em mới về, nếu có khó đường kiếm ăn thường ứng nên sang Lào quách, để cùng nhau mở cái phòng vi-ê mầm nghệ-sĩ một phen xem nào.

Đường xa chớ ngại Ngô, Lào
X lại cao

Phát hỏa. — Tối mồng 9, hồi 9 giờ ở ngoài cầu-đất phát hỏa, cháy mất một cái nhà là của Lê-tại Liên, 50 tuổi, thiệt hại chừng 20 đồng.

Ăn cắp sợ... — Một người ca-cơ khách là Lang-ki-Yang 50 tuổi ở ngõ Sim-công-kiện Nguyễn-Cư-Trinh, 45 tuổi là cái đó ở cuộc thuyền số 91 đậu tại bến gắc bếp phủ Thống-sứ sáng ấn cắp mất một đôi hồi đôi hồi vàng đã được tạm thu, một tên nữa tàng phạm thì cuốn mất.

Đánh rơi — Mme Blondel ở đường Quan-thánh, số 77, trình rằng chiều hôm qua đánh rơi mất cái túi bằng da, xách tay mới mua, đựng một cái ví và giấy, trong có 11 đồng và các đồ vật cái tất cả đáng giá 250 quan.

Monsieur Albert Ronfaut

Có lời kính-cáo để người Nam và người Khách ở Bắc-kỳ biết rằng ai có việc giao-thiệp với các tòa nam-án xử việc hộ, các tòa án công sứ các tỉnh, các sở trong xứ, các sở trung-ương, nói tóm lại về tất cả các việc giao-thiệp với tòa án, và chánh-phủ, ông cũng sẵn lòng giúp đỡ bảo ban.

Bắt đầu từ ngày 15 này ông tiếp khách ở nhà ông số 48 bis, phố Borgnis Desbordes, từ 8 giờ đến 11 giờ, và từ 14 giờ đến 17 giờ.

ĐÃ XUẤT BẢN

Việc Phan-bội-Châu lại Hội-đồng đề-hình đã xuất bản xong. Giá bán mỗi cuốn 12 xu. Mua buôn và mua lẻ hỏi tại nhà báo Trung Bắc Tân Văn 61, 63 phố hàng Bông.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said Al-cập, Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 2 đồng một lần

XIN GIẤY LÊN-CHỨNG : Giá 1 $ 50

Phòng khám bệnh tại SƯỞNG ĐỒ-LỚN, 23, GIÁP mới số 226

TEL.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Quan Toàn-quyền Varenne qua thành phố. — Có tin rằng hội quan-chiến-binh định đến 20 décembre tới đây đi tại Hôtel du Commerce để nghênh-tiếp quan Toàn-quyền Varenne. Bữa tiệc này do hội ấy, bắt đắc dĩ ngài phải xuống dự tiệc, chứ ngài chưa có thời giờ đi quan sát thành phố. Bởi vậy ngài chỉ định đâu buổi sáng đến tàu Đốc-lý thì tiếp-kiến các quan chức, rồi đến rước dự tiệc, xong lại trở về Hanoi ngay.

Hội tri-trí. — Tối thứ tư bạn trí-sự hội Tri-trí họp hội đồng để toàn ngày khánh-thành nhà hội quán đến 27 décembre mới cử hành, vì tối nhật 20 décembre nhằm vào ngày quan Toàn-quyền Varenne xuống thì quan Đốc-lý Krantz mời cơm bận vào việc nghênh-tiếp không tiện lại chậm-trọa được.

Hội Bắn-kỳ Thanh niên thể dục. — Quan Đốc-lý đã cho phép hội Bắn-kỳ Thanh-niên thể-dục đến ngày 31 décembre này được bắn một buổi bắt để lấy tiền quyên cho hội ấy.

Hội Bắc-kỳ thanh niên thể dục đã luyện tập được thành tục về bắn tại trường điện Saigon, nhân đó Tổng Anh bảng vì biết thuyền-quyên ngày ấy đem điện bà con ta một cuộc mua vui thì bà con ta cũng nên chiếu-cố.

Bán vé tại rạp Lạc-mộng-đài, hiệu Tịnh-ký phố Đầu-Rìu và hiệu Đức-phú phố đường Cát.

Toàn án Trùng-trị. — Ngày thứ năm 10 décembre 1925 tòa án Trùng-trị Haiphong xử những việc sau này :

Ng-v-Thái, Vi-v-Út và Hà-v-Hến cùng chấp những giấy Bichlo để thuốc nổ và vỏ cốt mìn của sở thầu Hongay mất trộm đem phải phạt mỗi tên 8 tháng tù ; Lê xuân-Thìn đi đăng hai tháng tù ; Phạm-v-Hát phải phạt 25 quan và bồi thường 20 đồng tiền đánh giá về việc đánh nhau và ẩn cắp đồ đạc của tên Vũ-chí Lý và

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Số 349

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ MỤC dịch thuật

HỒI THỨ LXVIII

Tống-giang nghe nhưng không phụ lời đi-chúc của *Triều-cái* mới nhường cho *Lư-tuấn-nghĩa* làm chủ *Lương-sơn-bạc*, nhưng mọi người đều tỏ ý không thuận.

Tống giang lại nói :

— Hiện nay trong sơn-trại tiền lương còn thiếu dùng, ở phía đông *Lương-sơn bạc* có hai nơi châu-phủ rất nhiều tiền lương : một là phủ *Đông bình*, hai là phủ *Đông xương*. Chúng ta nhất định đến, chưa nỡ đến quấy nhiễu họ bao giờ, vậy nay tôi cùng *Lư* viện-ngoại xin cùng rút thăm, xem ai rút được ở nơi thì đem binh đi về mặt ấy mà hỏ vay tiền lương. Nếu ai phá thành được trước, sẽ xin lập làm chủ *Lương-sơn bạc*, anh em nghĩ thế nào ?

Ngô dụng nói :

— Nếu vậy hay !

Lư tuấn nghĩa nói :

— Chớ nói như thế ! Huynh-trưởng cứ làm chủ *Lương-sơn-bạc*, mà *Lư-tuấn nghĩa* này sẽ xin tùy theo mệnh-lệnh.

Bấy giờ *Lư-tuấn-nghĩa* dẫn muốn từ-chối cũng không thể được. *Tống-giang* liền gọi *Thiết-diện không mục Bát-tuyên* viết hai cái phiếu, rồi đốt hương khấn trời, để *Tống-giang* cùng *Lư-tuấn nghĩa* mỗi người rút một cái.

Tống-giang rút được phủ *Đông-bình*, *Lư tuấn nghĩa* rút được phủ *Đông xương*, chẳng ai còn nói năng gì. Hôm ấy đặt tiệc mời các vị đầu lĩnh cùng uống rượu. Khi uống rượu xong, *Tống giang* truyền lệnh sửa-soạn quân-mã để đi đánh.

Bộ-hạ *Tống-giang* có *Lâm-sung*, *Hoa-vinh*, *Lưu đường*, *Sử-tiến*, *Tứ-nhiên*, *Yên thuận*, *Lã phương*, *Quách-tĩnh*, *Hàn Đào*, *Bành kỷ*, *Kiều-nguyên*, *Khổng lương*, *Gã cán*, *Giải-bảo*, *Vương-anh*, *hồ Nhất trương-thanh*, *Trương-thanh*, *Tôn-nhị-nương*, *Tôn tân*, *Cô-đại tẩu*, *Thạch-dũng*, *Úc bảo tứ*, *Vương-định-lục*, *Đoàn-cảnh trụ*, cả thảy hai mươi năm vị đầu-lĩnh ; một vạn mã quân và bộ-quân ; ba vị thủy-quân đầu-lĩnh là *Nguyễn tiểu-nhị*, *Nguyễn tiểu-ngũ* và *Nguyễn-tiểu-thất* thì đem thủy quân chèo thuyền đi đường thủy để tiếp ứng.

Bộ-hạ *Lư tuấn-nghĩa* có *Ngô-dụng*, *Công-tôn-thắng*, *Quan-thắng*, *Hô-diên-chước*, *Chu-đồng*, *Lôi-hoành*, *Sách xiêu*, *Dương-chí*, *Đan-đình-khuê*, *Ngụy định-quốc*, *Tuyên-tán*, *Hác-văn*, *Yên-thanh*, *Dương-lâm*, *Lăng-trấn*, *Mã lân*, *Đặng-phi*, *Thái-ân*, *Bạng-sung*, *Lý-cồn*, *Thời-thiên*, *Bạch thắng*, cả thảy hai mươi nhăm vị đầu-lĩnh ; một vạn mã-quân và bộ quân ; ba vị thủy-quân đầu-lĩnh là *Lý-tuấn*, *Đồng uy* và *Đồng mãnh* thì đem thủy-quân chèo thuyền đo đường thủy để tiếp-ứng.

Còn các vị đầu-lĩnh khác và mấy vị đầu lĩnh bị thương thì ở nhà coi giữ sơn-trại. Khi cắt đặt xong, *Tống-giang* đi đánh phủ *Đông bình*, *Lư-tuấn nghĩa* đi đánh phủ *Đông-xương*. Các vị đầu-lĩnh đều lục-tục xuống núi ra đi.

Tống-giang xuất binh mồng một tháng ba, tế trời hòa làm gió mưa bảy hôm, bỗng trời xanh xanh. *Tống-giang* đem quân thẳng tới *An sơn trấn*, chỉ còn cách *Đông bình độ* bốn mươi dặm thì hạ trại.

Tống-giang nói :

— Phủ *Đông-bình* có quan thái-thú là *Trình-nguyên-lý*, và một người binh-mã đô-giám-sát gọi *Đồng-bình*, người ở *Đăng quận* tỉnh *Hà đông*, ra trận có tài dùng hai ngọn sang, sức khỏe địch hai người, cho nên chúng vẫn nổi muốn người, cho nên chúng vẫn gọi là *Song sang-tướng*. Ngày nay ta dẫn đem quân đến đánh thành, nhưng sống nên thế-lễ, sai người đưa chiến-thư sang trước. Hẽn chịu qui-thuận thì khỏi gây ra cuộc binh-đao, nhược bằng nhất định không theo, bấy giờ ta sẽ thực quân tiến đánh, hẽn không còn trách ta được điều gì nữa. Nào, các tướng ! Ai là người dám vì ta đưa chiến-thư đi bây giờ ?

Tống giang nói dứt lời thì bỗng thấy *Úc bảo tứ* bước ra thưa rằng :

— Cúng tôi có quen *Đồng bình*, xin vâng mệnh đem chiến-thư đi.

Bỗng lại thấy *Vương định-lục* cũng bước ra mà thưa rằng :

— Tôi đi mới đến, chưa hề lập công chút cũng trạng gì với sơn-trại. Xong xuôi việc này tình-nguyện theo *Úc-bảo-tứ* cùng đi một phen.

Tống-giang xét bao mừng rỡ, liền cai viết một đạo chiến-thư giao cho *Úc bảo tứ* và *Vương định-lục* đem đi. Trong thư chỉ nói một việc vay lương mà thôi.

Lại nói chuyện *Trình thái-thú* ở trong phủ *Đông-bình* nghe tin *Tống-giang* đem quân đến đóng tại *An-sơn-trấn*, sai người mời quan binh-mã đô-giám là *Song-sang-tướng Đồng-bình* đến để thương-nghị.

Trong khi đang thương nghị thì bỗng có quân báo rằng :

— *Tống-giang* sai người đưa chiến-thư đến.

Trình thái-thú truyền cho vào. *Úc-bảo-tứ* và *Vương-định-lục* đệ trình hẽn chiến-thư. *Trình thái-thú* xem xong, nghĩ lại bảo quan đô-giám *Đồng-bình* rằng :

— *Tống-giang* muốn hỏi vay lương của phủ ta, việc này nghĩ thế nào ?

Đồng-bình nghe nói nổi giận lôi đình, quát tháo-sứ ra chém. *Trình thái-thú* nói :

— Không nên ! xưa nay hai nước giao-chiến thì không bao giờ lại chém sứ-giả. Ta chỉ nên đánh cho mỗi đứa hai mươi trượng rồi thả đuổi về, thử xem chàng làm thế nào.

Đồng-bình vẫn còn hầm hầm tức giận, truyền đem *Úc-bảo tứ* và *Vương-định lục* trăng ra giữa sân, đánh cho mỗi thứ hai mươi trận, mắn đây thật nát. rồi đuổi ra ngoài cửa thành. Hai người trở về đại-trại, vừa khóc vừa kể lể những nỗi, và lễ của *Đồng-bình* cho *Tống-giang* nghe.

Tống-giang thấy hai người sứ-giả của mình bị đánh, cũng tức không biết đường nào, chỉ những muốn làm thế nào mà phá cho tan được nơi phủ-thành ấy mới trước hết hãy truyền cho quân lên-la đem xe đem *Úc-bảo-tứ* và *Vương-định-lục* về sơn-trại để điều-dưỡng.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

... Il n'allait pas jusqu'au bramine, mais il semblait avoir médité cette parole de l'Ecclésiaste : « Sait-on où va l'âme des animaux ? Les laideurs de l'aspect, les difformités de l'instinct, ne le troublaient pas et ne l'indignaient pas. Il en était ému, presque attendri. Il semblait que, pensif, il en allât chercher, au delà de la vie apparente, la cause, l'explication ou l'excuse. Il semblait par moments demander à Dieu des commutations. Il examinait sans colère, et avec l'œil du linguiste qui déchiffre un palimpseste, la quantité de chaos qui est encore dans la nature. Cette rêverie faisait parfois sortir de lui des mots étranges. Un matin, il était dans son jardin ; il se croyait seul, mais sa sœur marchait derrière lui sans qu'il la vit, tout à-coup il s'arrêta, et il regarda quelque chose à terre, c'était une grosse araignée, noire, velue, horrible. Sa sœur l'entendit qui disait : Pauvre bête ! ce n'est pas sa faute.

Pourquoi ne pas dire ces enfantillages presque devins de la bonté ? Puérilités, soit, mais ces puérilités sublimes ont été celles de Saint François d'Assise et de Marc Aurèle. Un jour il se donna une entorse pour n'avoir pas voulu écraser une fourmi.

Ainsi vivait cet homme juste. Quelquefois il s'endormait dans son jardin, et alors il n'était rien de plus vénérable.

Monseigneur Bienvenu avait été jadis, à en croire les récits sur sa jeunesse et même sur sa virilité, un homme passionné, peut être violent. Sa mansuétude universelle était moins un instinct de nature que le résultat d'une grande conviction filtrée dans son cœur à travers la vie et lentement tombée en lui, pensée à pensée ; car dans un caractère comme dans un rocher, il peut y avoir des trous de gouttes d'eau. Ces creusements là sont ineffaçables ; ces formations-là sont indestructibles.

En 1815, nous croyons l'avoir dit, il atteignait soixante-quinze ans, mais il n'en paraissait pas avoir plus de soixante. Il n'était pas grand, il avait quelque embonpoint, et, pour le combattre, il faisait volontiers de longues marches à pied. Il avait le pas ferme et n'était que fort peu courbé, détail d'où nous ne prétendons rien conclure ; Grégoire XVI, à quatre-vingts ans, se tenait droit et souriant, ce qui ne l'empêchait pas d'être un mauvais évêque. Monseigneur Bienvenu avait ce que le peuple appelle une belle tête, mais si aimable qu'on oubliait qu'elle était belle.

Quand il causait avec cette gaîté enfantine qui était une de ses grâces et dont nous avons déjà parlé, on se sentait à l'aise près de lui, il semblait que de toute sa personne il sortît de la joie. Son teint coloré et frais, toutes ses dents bien blanches qu'il avait conservées et que son rire faisait voir, lui donnaient cet air ouvert et facile qui fait dire d'un homme : C'est un bon enfant, et d'un vieillard : C'est un bonhomme. C'était, on s'en souvient, l'effet qu'il avait fait à Napoléon. Au premier abord et pour qui le voyait pour la première fois, ce n'était guère qu'un bonhomme en effet. Mais si l'on restait quelques heures près de lui, et pour peu qu'on le vit pensif, le bonhomme se transfigurait peu à peu et prenait je ne sais quoi d'imposant ; son front large et sérieux, auguste par les cheveux blancs, devenait auguste aussi par la méditation ; la majesté se dégageait de cette bonté sans que la bonté cessât de rayonner ; on éprouvait quelque chose de l'émotion qu'on aurait si l'on voyait un ange souriant ouvrir lentement ses ailes sans cesser de sourire. Le respect, un respect inexprimable vous pénétrait par degrés et vous montait au cœur, et l'on sentait qu'on avait devant soi une de ces âmes fortes, écrouvées et indulgentes, où la pensée est si grande qu'elle ne peut plus être que douce.

Comme on l'a vu, la prière, la célébration des offices religieux, l'aumône, la consolation aux affligés, la culture d'un coin de terre, la fraternité, la frugalité, l'hospitalité, le renoncement, la confiance, l'étude, le travail remplissaient chacune des jour nées de sa vie. *Remplissaient* est bien le mot, et certes cette journée de l'évêque était bien pleine jusqu'aux bords de bonnes pensées, de bonnes paroles et de bonnes actions. Cependant elle n'était pas complète si le temps froid ou pluvieux l'empêchait d'aller passer, le soir, quand les deux femmes s'étaient retirées, une heure ou deux dans son jardin avant de s'endormir. Il semblait que ce fût une sorte de rite pour lui de se préparer au sommeil par la méditation en présence des grands spectacles du ciel nocturne...

A suivre)

Trung Bắc kỳ Lâm sản
Công-ty
(Hàng Bồn-đài, Ruộng Phố-mi, Ruộng Hạ-vương)
Chính sở tại Hanoi, 62, Phố hàng Bông
ĐIỆN THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN.

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng của cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.
RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.
Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Đồ-xá.

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

... Ông cũng không đến nỗi kiêng sư sãi-sinh thái quá như những kẻ tu hành *Bà-la-môn* bên Ấn-độ, nhưng xem trong cách ăn ở, hình như ông đã nghĩ ngợi nhiều về câu trong sách *Ecclésiaste* nói rằng : « Ai mà biết linh-hồn của những giống vật rồi sau đi đâu ? » Trong các loài thú-vật đều nhiều thứ hình-dung xấu xí, cử chỉ lạ lùng, tự hồ bẩm sinh ra rõ những bản-năng quái lạ, vậy mà ông không ghê, không tức, ông lại cảm thương, hình như cũng âu yếm, tội-nghiệp. Ông nom thấy ông thường ngẫn-ngơ, tự hỏ muốn nhìn quá cái hình sắc nó mà dòm cho đến chỗ nguyên-nhân bí-ẩn, mà cố hiểu rõ thiên-tâm, cũng có khi ông hình như cầu khẩn với Thiên-chúa cho muôn vật được cải hình thay dạng, bỏ hết cái thô-thiển, cải khuyết-hàm đi, mà tạo thành những hình sắc thanh nhã. Ông không tức giận mà xét ngắm cơ trời, ông lấy mắt nhà khảo-cứu mà lẽ nhân những công việc đức Tạo-vật, mà than cho những việc còn dở-dang, còn hỗn-độn ở trong vũ-trụ. Sự ngơ-ngẩn ấy nhiều khi khiến cho ông nói ra những lời quái lạ. Một buổi sáng kia, ông đương dạo ngoài vườn. Ông tưởng có một mình, không ngờ ba em rón bước đi theo đang sau. Bỗng ông đứng lại, cui nhìn cái gì ở dưới đất. Thì ra một con dế lớn, đen xì, những lông gớm ghiếc, nhìn mà ghê. Ba em nghe ông lẩm bẩm : — Tội nghiệp cho con vật này ! không phải là tại nó.

Những việc nhỏ-nhen của người tư-thiện đó, sao mà không kể ? Có kẻ bảo là nhảm. Vâng thời nhảm. Nhưng mà những cái nhảm ấy, cũng là những cái nhảm của ông thánh *François d'Assise* và của vua *Marc-Aurèle* thuở trước. Một hôm nữa, chỉ vì ông không muốn xeo lên con kiến mà đến nỗi quẹo chân.

Người chính-trực ấy sanh-hoạt như thế. Nhiều khi ngủ quên ngoài vườn. Những lúc ấy thì cái vẻ mặt ông thật là đáng thờ đáng kính.

Cứ theo tiểu-truyện của ông thì xưa ông cũng vào một bậc đa tình, đa cảm, mà đã lại hay nóng vội gian ngoa. Vậy mà nay hoa rụng người khoan-hoà điềm tĩnh, cái điềm tĩnh ấy không phải là do bẩm-tính, mà thật là do lịch-duyệt, trải qua một cõi đau, mới ngày học thêm một câu, biết thêm một việc, đã kinh-nghiệm lắm mà sửa nên cái nết on-hoà đó. Trong một cái tính nết người ta cũng như trong một tầng đá, nước đâu rỏ dần từng giọt mà lâu cũng thành hầm thành lỗ. Những hầm ấy lỗ ấy về sau không thể nào xoá đi cho hết được, những sự dạn dãn kinh-nghiệm, dần dần hiển hiệt với ta cũng không thể nào quên được về sau.

Năm 1815, nghe đâu ta đã nói rồi, ông vừa bảy mươi làm tuổi. Nhưng con đang người thì chi bảo độ sáu mươi thôi. Ông không cao lớn, lại khi vàm-vỡ dầy đà, cho nên thường hay đi bộ, tưởng thời đại để cho khỏi trì. Bước chân ông còn vững lắm, mà tưởng lại công ít mà thôi. Cái ngoài dáng thân-thể đó cũng không có liên lạc gì với tinh hạnh con người. Bởi vì ông giáo-hoàng *Grégoire XVI* tính mười tuổi vẫn còn đứng ngay, vẫn tươi cười hớn hở, tuy vậy mà ông *Grégoire XVI* cũng vẫn là một ông giám-mục thối tự ngày xưa. Đức-cha *Bienvenu* là một ông già khôi-ngô trang mạo, nhưng mà cái vẻ ông ai cũng phải yêu, phải quí, thì thấy người ai cũng nghĩ đến cái lòng ông tốt mà không ai nhớ đến cái mặt khôi-ngô.

Khi ông nói chuyện, tiếng nói ông vẫn-vẻ như tiếng nhi-đồng, thật là một cái duyên riêng trong tướng, sự ấy ta đã nói qua rồi, ai đứng hầu chuyện cũng nhẹ mình, cũng dễ đối đáp, hình như khắp mình mẩy ông, chỗ nào cũng tiết ra khí vui khí thoả vậy. Nước da ông hồng-hào tươi-tốt, hai hàm răng ông thật trắng mà khéo giữ chưa khuyết răng nào, khi ông cười hình như nhà ngục, có chiều thánh-thực, có chiều dễ-dãi. Cái chân-tướng của ông, ở một người còn trẻ, thì khiến cho ai cũng phải khen là : nhưt hào-hoa. Ở một người già, thì khiến cho ai cũng phải khen là : nhưt hiền-lão. Bộc-gia hẳn còn nhớ, Nã-phà-luân hoàng-đế ngày trước sở-dĩ đi qua để mất nhiều ông, cũng là vì cái tướng hiền-lão ấy. Ư mà có vậy. Ai mới thoạt nhìn ông một lần thứ nhưt, thì cũng chỉ cho là bậc hiền-lão mà thôi. Nhưng nếu lại nhìn ông lâu lâu một chút, độ một vài giờ, có ý nom những khi ông tư-lự, thì cái ông lão lụ-khụ lúc mới, lại dần dần biến ra một vẻ uy-nghiêm ; cái trán rộng mà nghiêm, trên đầu tóc bạc lại làm cho thêm đáng kính, đã thế lại còn có ngẫn tư-tưởng, ai nấy phải cúi đầu tôn-trọng. Về người khoan-dung đại-độ, dường-đường một đấng, càng nhìn càng tươi, dung nhan lồng-lộng. Muốn tả cái cam-tình của người được đứng bên ông lão ấy, phải tưởng-tượng như được thấy vị Thiên-thần hiện xuống, tươi cười ma sẽ khoan-khoan gương cánh để bay. Tự dưng mình phải tôn phải kính, một cách tôn-kính không lời nào đạt ra được, nó tự tử mà nhiễm vào mình ta, nó thấm thía vào lòng ta, khiến cho ta chịu rằng cái người đứng trước ta đó là một người có nghị-lực, một người đã trải hết những nỗi lao-khổ ở đời, đã hoà nên một người có lượng, tư-tưởng của người ấy đã đến cái trình-độ cao-xa, không thể nào nghĩ được đến sự gì ác nữa.

Độc-giả đã xem ở cái hồi trước, ngày nào của ông cũng như ngày nào, cũng bấy nhiêu công việc, cầu kinh, làm lễ, bố thí, an-ủi những người sầu-não, cuốc xới một cảnh vườn con, lấy tinh đồng-bào mà ở với nhân-chúng, bữa ăn thì rất thanh đạm, nhà thì luôn luôn mở cửa cho khách quả đường, mọi việc cử chỉ đều lấy nghĩa vong kỉ, tấm lòng lúc nào cũng thành-thực tin người tín-sẻ-phên, sách về chăm đọc, công việc châm làm, thành ra suốt một đời ngày nào cũng đầy đủ. Tiếng *đầy đủ* ở đây thật là dùng nghĩa, bởi vì ngày nào của ông giám-mục cũng là be lên đến lợi những ý tưởng hay, những lời nói phải, những công việc thiện. Tuy vậy, hễ hôm nào trời lạnh-lẽo quá, hoặc mưa ướt át, khi đêm khuya hai bà già đã lên lầu đi nghỉ rồi, mà ông không ra đạo được ngoài vườn trong một vài giờ rồi hãy vào đi ngủ, thì ông vẫn còn cho như hôm ấy còn với. Hình như ông đã đặt riêng lấy một cái lề-nghi nhất khóa, cứ mỗi ngày trước khi đi ngủ, phải đem trí khôn ra để trước những cảnh mênh mông trời đất, tỉnh mịch ban đêm, để luyện cho trí-khôn phải ngẫm-nghĩ đến những sự cao xa...

(Còn nữa)

Tự do diễn đàn

Cái hại về chữ tình của bạn thiếu-niên ngày nay

Chữ tình có năm bảy đường tình, đây tôi coi xin hiến các độc-giả một vài lời về cái hại ở tình-dục mà thôi. Cái hại ấy ngày nay to hay nhỏ, về bề nhân-thức thì đã hiển hiện ngay ra ở ngoài rồi, chắc các độc giả cũng nhiều ngài rõ. Còn bề tinh-thần có lẽ nặng nhẹ bề cả, sau như nước nguồn không thể nào tả cho hết được ra đây.

Cái hại hiện tại cho các bạn thiếu-niên bây giờ cũng không khỏi là nhỏ, nào chỗ này cha từ con vì con quá say mê một ả giang-hồ không thiết gì học hành làm ăn ; nay về bách tiền, mai về cạy tủ. Nào chỗ kia thì cô thiếu-nữ nọ vì tình-nhân không giữ lời mà cô mà đến phải mượn nước hồ Gươm cho toàn mệnh bạc.

Ôi ! chữ tình ! chữ tình ! nói nhỏ thì hại cho một thân mình, cho một gia-đình, nói rộng ra thì hại cho một nước, một giống nòi, vì chữ tình mà những bộ học hành, vì chữ tình mà công ăn việc làm thành ra con ngu vì lên lỗng, thành ra con mọt cho gia-đình, cho xã-hội. Sống đã là người bỏ đi, chết có kể chi mồ, chi mả, nhiều mèo nọ kia, có nhục hay không ? !

Đã làm một kẻ thiếu-niên Nam-Việt sống ở thời-đại này làm thế nào cho vẻ vang cho nhà, cho ích lợi cho xã-hội, cho giống nòi, chứ cứ nay mắc vào cuộc tình một cái thời-hạn sáu coo, mai vui chơi nơi ca-lâu tiêu-quán với chàng với bạn, với cô tình-nhân nầy, với ả giang-hồ khác, trách nào gia-đình chẳng đổ nát, xã-hội chẳng suy đồi. Công-danh sự-nghiệp chẳng thiết, chỉ quỷ hồ cho con người mặt ngọc gối sen có lòng yêu ấy là thỏa mãn một đời, ích nỗng thân kẻ, si-diện với giống nòi cũng chẳng cần giữ giữ làm chi ! Cũng có kẻ vì tức bực một việc gì mà sái tơ cái tóc ở chốn gia-đình cũng đám ra chán đời, tưởng quên đó, thì lên ngọn núi đầu ngồn mượn sái thú thiên nhiên mà vui chơi với tạo-vật, ai ngờ đâu lại đám ra cho bởi phỏng tăng, đến khi mắc bệnh vào thân năm một xó giường rên khóc rầu rĩ, ăn uống kiêng khem, thân hình xác vọ tiều tụy ; nhưng mà ai còn thương được.

Nay tôi lại xin bàn qua cùng các độc-giả về cái bệnh tình ở nước ta ngày nay ra sao, chắc cũng không phải là vô ích. — Cái bệnh ấy ngày nay hình như bạn thiếu-niên ta cho là thường, mang bệnh vào thân cho là tự trong đã là gan, thế mà có kẻ lại cho là có bệnh đó mới là sĩ-diện với bà con, hoặc có bệnh ấy mới là tài giai ở trên đời, đã chẳng giấu giếm thì chớ lại còn phô trương cho mọi kẻ khác cùng biết. Một trăm người mắc bệnh chắc đâu đã được năm chục người chữa cho tiệt nọc, cái giống nòi yếu hèn, trí khôn ở ẩu được tinh tường ; như thế thà chẳ g có người còn hơn, chứ có những của ấy lại thêm nhơ nhuốc cho giống nòi.

Hiện tại bây giờ nhà săm ở Hà-thành ta mở mỗi ngày một nhiều, người tình xa về trọ thì học hoặn mới có học bọn, còn thì ai trọ ? Thế mà xem chừng cái mối lợi mở nhà săm vẫn là một cái mối lợi to tát thì chẳng nhờ ở bọn tài giai đã kể trên đây cũng bọn kiểm ăn về sơn phấn thì còn trông cậy vào đâu ? Kỹ-nữ mỗi ngày một thêm, tài giai mỗi ngày một nhiều, nhà săm mỗi ngày một tăng, cái *sơ-đồ* xã-hội ta còn gì mà chẳng lạn bại, chẳng đổ nát ! ! Nhân thể đây tôi lại xin biểu-đồng-tình cùng quan đốc-tờ Coppin xin cùng chính-phủ nên mang những giống trùng bệnh tình cùng những người từ xưa tới nay hại vì giống trùng ấy là thể nào đem ra chớp lên màn chớp ảnh để cho bạn thiếu-niên ta trông thấy đấy liệu mà tránh xa tai họa may cũng có phần công hiệu. — Nào những kẻ nay bị giống trùng đó ăn lên mày, lên mặt nom gớm chết quá kẻ bị hại, kẻ khác bị giống trùng đó ăn rạng răng lỗ mũi ngứ mà răng mình.

Thiếu-niên ta bây giờ trong phỏn một trăm người, thì có đến tám chín chục người mắc vào bệnh đó. Phần nhiều bọn giấu giếm người nhà, người cửa đi chữa lại gặp phải các thầy lang nửa mùa thành ra hại cho biết chừng nào. Thực nhà mất trắng mất cậy, nói giống tiêu duyệt, sống mang bệnh bẽ tha, có chết người đời tặng cho tiếng bà cô, ông mãnh.

Tôi nói đây mong rằng bạn thiếu-niên ta nên tránh xa chữ tình, tuyệt-đối với những sự tình vẩn vơ ở nơi ngõ hẻm hang cùng, thì xã-hội ta mới mong có ngày mở mày mở mặt cùng bạn năm châu, về vang cho nòi giống, chứ cứ đua nhau đường hoa ngõ liễu tốn hại thì giờ, mang tiếng nhơ nhuốc xấu xa vào mình thì còn mong gì mở mặt được với đời. — Mong rằng các bạn thiếu-niên nên chóng chóng tỉnh lại mở mắt xem bạn chung quanh nước nhà ra sao ; chứ đừng kẻ tiếng xấu xa về sau này cho nước Việt-Nam, cho tổ Hồng-Lạc đã tô điểm hơn bốn nghìn năm, mà nay cái *sơ-đồ* đổ nát đã hiện ra ngoài mặt thì chẳng lấy làm ngán lắm sao ?!

Tri-Chỉ

DELEULE & DETOUILLON
76, Phố hàng Trống, Hanoi

CÓ BÁN :
Xe đạp và xe máy « Môtô » hiệu « TERROT » và « ALCYON »
Đồ phụ tùng các thứ xe đạp, xe mô-tô, xe ô-tô

Súng đi săn
hiệu VERNEY CARRON
Xưởng chữa xe ô-tô
Xin đến hỏi giá

SỞ MUA VẢN-TỰ NỢ VÀ ĐÒI HỘ CÁC CÔNG NỢ
Nhà-giấy ở số 6, Phố Hàng-Trống — Hanoi

Sở này đã trình Tòa, để mở bảng năm nay chuyên về việc mua vản-tự nợ và đòi hộ các công sở ở các tỉnh. — Công được phép dịch các đơn từ — *to giúp hộ các công việc* — mua bán hộ nhà cửa, đất ruộng, vân... — Ai ở các tỉnh, đến Hanoi mà không biết Tòa-án hay là các sở-giấy quan Trang-Sư thời cứ đến hỏi sở này, sẽ cho người đưa hộ đến tận nơi, không lấy tiền lộ-phí hay là mượn lo giùm hộ cũng được.

— Ai muốn cầu hỏi điều gì thời cứ đến nhà-giấy hay là viết thơ sẽ xin trả lời. — Sở này không giúc cho ai thay mặt ở các tỉnh cả. *Không chịu các sự đi đòi nợ các tỉnh).*

— *Phạm Sở-giấy nào được phép mở đã lâu tại Hà thành, đã là có uy-tín — có thể giúp được nhiều việc hoàn toàn.*

VŨ-HUY-THANH

Hiệu kim-hoàn
HOÀNG-QUANG-THIỆN
Bijoutier
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vững đáng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại nhận vẽ. Xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

茂 MAO-SENG 盛
67, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
Máy nói số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn, song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, tôi hiện tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

1945 HÁO-TRỊNH kính cáo.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif
có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40
Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

忠孝節義女

Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ nữ

I. — Song-phượng kỳ-duyên (sự-tích Chiêu-Quân cống Hồ) in lần thứ ba, có đôi lại các bức vẽ mới. Giá 0$80
II. — Tái-sinh-duyên (sự-tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0,00
III. — Tục Tái-sinh-duyên, cũng chia làm hai cuốn : Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0,00

Tiền cước gởi mỗi cuốn 0$20
Thư và mandat xin gởi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi.

Xưởng ô-tô AVIAT
Bày xe ô-tô làm hai lượt
LƯỢT THỨ NHÌ

Từ ngày 5 đến ngày 12 Décembre có những xe sau này :

VOISIN 18 torpédo 7 places.
TALBOT 12-14 cv torpédo 7 places.
BALLOT 2 litres carrosserie torpédo 7 places.
ROLLAND-PILAIN 10-12 cv conduite intérieure.
BERLIET 2 litres 1/2.
CORRE LA LICORNE 8-10 cv torpédo 5 place
MATHIS 8 cv torpédo 3/4 places.
BERLIET 7 cv.
AMILCAR Grand Sport
SALMSON 7 cv torpédo 4 places

Stand Camions

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Pascal enfant

Mon père était homme savant dans les mathématiques, et avait habitude par là avec tous les habiles gens en cette science, qui étaient souvent chez lui: mais, comme il avait dessein d'instruire mon frère dans les langues, et qu'il savait que la mathématique est une science qui remplit et qui satisfait beaucoup l'esprit, il ne voulut point que mon frère en eût aucune connaissance, de peur que cela ne le rendit négligent pour la latine et les autres langues dans lesquelles il voulait le perfectionner.

Par cette raison, il avait serré tous les livres qui en traitent, et il s'abstenait d'en parler avec ses amis en sa présence; mais cette précaution n'empêchait pas que la curiosité de cet enfant ne fut excitée, de sorte qu'il priait souvent mon père de lui apprendre la mathématique; mais il le lui refusait, lui promettant cela comme une récompense. Il lui promettait qu'aussitôt qu'il saurait le latin et le grec, il la lui apprendrait.

Mon frère, voyant cette résistance, lui demanda un jour ce que c'était que cette science, et de quoi on y traitait; mon père lui dit en général que c'était le moyen de faire des figures justes, et de trouver les proportions qu'elles avaient entre elles, et en même temps lui défendit d'en parler davantage et d'y penser jamais.

Mais cet esprit qui ne pouvait demeurer dans ces bornes, dès qu'il eut cette simple ouverture que la mathématique donnait des moyens de faire des figures infailliblement justes, s'y mit lui-même à rêver sur cela à ses heures de récréation, et, étant seul dans une salle où il avait accoutumé de se divertir, il prenait du charbon et faisait des figures sur des carreaux, cherchant les moyens de faire, par exemple, un cercle parfaitement rond, un triangle dont les côtés et les angles fussent égaux, et les autres choses semblables. Il trouvait tout cela lui seul; ensuite il cherchait les proportions des figures entre elles. Mais comme le soin de mon père avait été si grand de lui cacher toutes ces choses, il n'en savait pas même les noms. Il fut contraint de se faire lui-même des définitions; il appelait un cercle un rond, une ligne une barre, et ainsi des autres. Après ces définitions il se fit des axiomes, et enfin il fit des démonstrations parfaites, et comme l'on va de l'un à l'autre dans ces choses, il poussa ses recherches si avant, qu'il en vint jusqu'à la 32e proposition du premier livre d'Euclide!

Comme il en était là-dessus, mon père entra dans le lieu où il était, sans que mon frère l'entendît; il le trouva si fort appliqué qu'il fut longtemps sans s'apercevoir de sa venue. On ne peut dire lequel fut le plus surpris, ou le fils de voir son père, à cause de la défense expresse qu'il lui en avait faite, ou du père de voir son fils au milieu de toutes ces choses. Mais la surprise du père fut bien plus grande, lorsque lui ayant demandé ce qu'il faisait, il lui dit qu'il cherchait telle chose qui était la 32e proposition du premier livre d'Euclide. Mon père lui demanda ce qui l'avait fait penser à chercher cela: il dit que c'était qu'il avait trouvé telle au chose, et sur cela lui ayant fait encore la même question, il lui dit encore quelques démonstrations qu'il avait faites; et enfin, en rétrogradant et s'expliquant toujours par les noms de rond et de barre, il en vint à ses définitions et à ses axiomes.

Mon père fut si épouvanté de la grandeur et de la puissance de ce génie, que sans lui dire mot, il le quitta et alla chez M. Le Pailleur, qui était son ami intime, et qui était aussi très savant. Lorsqu'il y fut arrivé, il y demeura immobile comme un homme transporté. M. Le Pailleur, voyant cela, et voyant même qu'il versait quelque larmes, fut épouvanté, et le pria de ne lui pas céler plus longtemps la cause de son déplaisir. Mon père lui répondit: «Je ne pleure pas d'affliction, mais de joie; vous savez les soinsque j'ai pris pour ôter à mon fils la connaissance de la géométrie, de peur de le détourner de ses autres études: Cependantvoicice qu'il a fait.» Sur cela, il lui montra tout ce qu'il avait trouvé, par où l'on pouvait dire, en quelque façon, qu'il avait inventé les mathématiques.

Ông Pascal khi còn bé

Cha tôi là bậc thông thái về khoa toán-học, thường hay đàm-luận với những bậc tinh-thông về khoa ấy ở trong nhà, song vì cha tôi chú-ý dạy anh tôi học các thứ tiếng, và cha tôi biết rằng khoa toán-học là một khoa học làm cho thông-khoái-lạc và ham mê, nên cha tôi không muốn cho anh tôi biết đến khoa học ấy chút nào sợ rằng biết đến thì rồi trễ-nải việc học tiếng Latin và các thứ tiếng khác mà cha tôi muốn cho anh tôi học cho đến chỗn đến nơi.

Bởi thế ấy mà cha tôi giữ riết các sách dạy về khoa toán-học và không dám đem đạo với bè bạn về khoa ấy khi có mặt anh tôi.

Song sự chòng giữ ấy cũng không ngăn cấm được cái lòng muốn biết của người thiếu-niên kia không-ông-nản lắm, đến nỗi anh tôi phải nằn-nì với cha tôi dạy cho học khoa toán-học; song cha tôi từ chối mà có bảo rằng để khoa học ấy làm phần thưởng cho anh tôi mà thôi. Khi nào đã am-hiểu tiếng Latin và tiếng Hy-lạp rồi, thì cha lỗi mới dạy cho khoa toán học.

Anh tôi thấy cha tỏ nhất quyết như vậy một bỏm-mỏm với cha rằng khoa toán-học là thế nào, khoa ấy nói về việc gì. cha tôi nói đại khái cho anh tôi biết rằng khoa ấy dạy cách vẽ hình cho thực đúng, thì trong giờ nghỉ giải-trí, đã đem lòng suy-xét đến ngay, và nhân lúc có một mình ở trong cái buồng mà bình nhật hay chơi ở đó, lấy than vẽ hình lên trên gạch lát, vì như vẽ một cái vòng, thì tìm hết cách để cho thực tròn, một cái hình ba góc thì vẽ các cạnh thực đều nhau và nhiều cái khác cũng đại-khái như thế cả. Anh tôi tự mình tìm ra các cái ấy; sau tìm đến các những sự liên-can các hình ấy đối với nhau, song vì cha tôi giữ cẩn-thận lắm, nên anh tôi không biết được tên cái hình nào cả.

Anh tôi phải đành tự mình giải lấy vậy. Anh tôi gọi một cái vòng tròn là một cái tròn, một đường thẳng là một cái đòn các hình khác cũng đặt tên ra hết. Khi đã tự giải những hình ấy được rồi, anh tôi mới tìm đến những lý biện nhiên rồi sau mới giải nghĩa ra rành rọt từng cái một, cứ lần-mò tìm mãi như thế mà tìm được đến những lẽm; tìm đến được điều thứ 32 quyển nhất của Euclide kia đó.

Khi anh tôi đương nghiền-cứu đến đó thì cha tôi ở đâu đi vào mà anh tôi cũng không nghe thấy tiếng giầy. Cha tôi thấy anh tôi-miệt-mài đến nỗi cha tôi đi đứng lâu lắm mà anh tôi cũng vẫn không biết. Ấy đám quyết rằng trong hai người ấy, ai là người ngạc-nhiên hơn, có phải là người con đang làm điều cha cấm mà trông thấy cha mà ngạc-nhiên không? hay là người cha trông thấy con mình đang lúi-hoi trong những việc như vậy mà ngạc-nhiên không?

**Người cha ngạc-nhiên hơn là vì khi bỏi con làm gì đó thì con trả lời rằng đang tìm cái điều mà trong sách Euclide ở quyển thứ nhất gọi là điều thứ 32. Cha tôi hỏi anh tôi vì cớ sĩ mà lại nghĩ đến điều ấy, anh tôi nói là vì đã rõ tìm ra được điều khác, cha tôi lại hỏi đến điều khác ấy thì anh tôi bèn giảng lại những bài cắt nghĩa mà anh tôi đã làm trước cho cha tôi nghe, rồi sau cứ nói gì thì lần dần đến mãi, và cứ cắt nghĩa mãi bằng những tiếng «tròn», tiếng «đòn» đó mà anh tôi lại giảng lại đến những e ồ sơ ghê và những lý tự-nhiên trước. Cha tôi phải khâm-khíp về sự rằng rõ và cái mẫu-chước của bộ ký-tài ấy quá, lấy nỗi rằng không nói được câu gì nữa bỏ đi ngay đến nhà ông Le Pailleur là bạn thiết của cha tôi mà ông là một nhà bác-học. Khi đến đó thì cha tôi sững người ra như mất người tinh thần vậy. Ông Le Pailleur thấy thế, mới lại gần ông ấy dạn dụa cả nước mắt ra, thì ông ấy sợ, mới giục cha tôi kể ngay nỗi buồn ra cho ông biết. Cha tôi trả lời rằng: «tôi không phải là vì khổ-não mà khác, tôi khóc là vì vui mừng, ông đã biết rằng tôi giữ cẩn-thận không cho con tôi biết khoa kỷ-hà-học là sợ rằng cho nó biết thì nó sao nhãng các khoa học khác của nó, thế mà này đây ông xem nó làm được thế này đây.» Rồi đó cha tôi đưa cho ông xem những điều anh tôi tự tìm thấy được, xem đấy có thể cho là anh tôi phát-minh được số học vậy.

Ông Le Pailleur cũng ngạc-nhiên không khác gì cha tôi vừa rồi, ông bảo cha tôi rằng: nếu giam hãm mãi cái khoa học ấy thì không nên; phải để cho anh tôi xem thấy sách vở không nên ngăn cấm nữa.

Song-nam, Nguyễn-v-Thuộc

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Phũ phàng chi mấy Hóa công?

(Tiếp theo)

III

Sáng giăng vằng vặc, ở trên con đường no, hai bên cây cối um tùm, làm cho bóng giăng roi xuống, chỗ tỏ chỗ mờ, mà tiếng vẫn-du khách bộ-hành không một ai. Tĩnh thoảng điểm tiếng chó sủa, tiếng gà gáy, xé một cái xe sắt vẫn vụt chạy, trên một cỗ con gái đi lánh nơn ngồi. Cô Xuân-Đào đi lần này cũng là lần quá. Ôi! là người con gái đầu còn xanh, tuổi còn trẻ, mà đến cái nông nỗi một mình đêm khuya, tự mình mình cũng không biết đi đâu, cứ chịu đem tấm thân sầu thảm mà phó thác cho một anh phu xe, thì nỗi niềm ấy tưởng cũng đáng thương thay mà đáng ghê sợ thay!

Đi được độ non năm ki-lô-mét, tự nhiên thấy anh xe đỗ xuống nói với cô rằng:

— Trưa cô, cô định đi đâu? bây giờ đã quá nửa đêm rồi, tôi phải về với vợ con ở nhà gần đây, tôi không sao kéo cô được nữa, vậy xin mời cô xuống giả tiền cho.

Thế mới nguy! cô biết nghĩ sao bây giờ, trong lưng cô không có một đồng một cắc nào, vì cớ mấy bác lại bỏ quên ở trong cái khăn mặt con ở nhà mụ Tú bà rồi, mới sẽ rơm rớm nước mắt mà bảo:

Cô bạn cho tôi, đã đem thân tránh chỗ miệng hùm đến chỗ vũng về nay anh lại bỏ tôi, thôi cũng được, thân này cũng như thân bỏ đi rồi; tôi chẳng tiếc gì cả, chỉ tiếc thay cho anh kéo xe trong tối tối không có một xu nào để mua miếng cơm ăn, đây có đôi bông tai bạc, tôi đưa anh về (cô vừa nói vừa lấy tay tháo đôi hoa ở tai ra).

Anh này nghe nói trong lòng cảm động ngậm ngùi mà bảo:

— Để bây giờ cô định đi đâu?

Anh ta phải hỏi câu ấy là vì cái lúc cô Xuân-Đào bước chân ra cửa, thấy có xe anh ta, cứ nhảy lên bảo kéo về đường vắng; thành ra chẳng anh ta rõ qua lại hỏi cô định đi đâu thì cô cứ bảo, Lấy cứ kéo đi. Dễ lúc đó cô ta sợ có người đuổi theo chăng, nên cô mới bảo thế.

Cô thấy anh ta hỏi liền nói:

Tôi bây giờ cũng chẳng định đi đâu cả.

— Vậy tôi xin về, vì tôi đèo đói hoa tại vào đi, tôi không dám lấy đâu. Cô là nói giữa gì cô đâu, tôi thật không nỡ lòng nào bỏ cô ở đây, vì cái thế nó bắt tôi phải vậy. Cái nhà mà cô trông thấy ở chỗn nam-thôn kia, ấy chính là nhà tôi đó, ngày ngày tôi đi kéo xe tối tối lại về đấy ngủ. Mọi lần hễ cứ đến 12 giờ đêm thì tôi đã có ở nhà rồi, thế mà bây giờ đã gần 1 giờ rồi, thấy còn quanh quẩn tại ấn ngày, chắc ở nhà vợ con tôi mong đợi tôi lắm. Xin cô thể lắt cho.

Vậy ư?

— Vâng, giá cô có thể tin tôi mà đời gọi ngọc đến nhà tôi mà nghỉ được thì bay lắm. không có ở chỗ này vắng vẻ đêm khuya đất khách quê người mà lại là phận gái, ấy tình tôi nó thế, cô nghĩ sao?

— Bác thực tử tế quá, nhưng chẳng hay bác gái liệu có bằng lòng không?

— Xin cô chớ ngại điều ấy.

Rồi bác xe đưa cô về nhà. Vợ hỏi tại sao về khuya và hỏi ai đi theo thì bác bảo: Này, mợ nọ gì ai ngờ người như thế mà lại khổ hơn ta đó. Bác liền kể chuyện đầu đuôi cho vợ nghe mà than rằng: «Ngán thay! cũng trong bọn đàn bà mà trời kia cớ đầy đọa đến thế.»

Nhân thấy ấy là ngày rằm, nên lúc chồng vắng nhà, người vợ mua con gà làm cơm; trước cúng gia-tiên, sau đem ra ăn, định đợi chồng về, mới cùng nhau ăn uống cho vui, song vì thấy ấy chồng về khuya quá, mà các con ở nhà thì đói lắm, nên vợ mới chặt một nửa cho các con ăn, còn mình đợi chồng về ăn một thể.

Bấy giờ vợ thấy chồng về, mới đem dọn cơm mời chồng và cô Xuân-Đào ngồi ăn cơm với mình. Ăn uống xong, trò chuyện một lúc rồi cả nhà đi ngủ.

Ôi! ai ngờ trong cái nhà tranh vách nát ấy, vợ chồng con cái đã biết cách ăn ở vui vẻ như thế, lại biết chữ tương-thân tương-ái như kia. Những nhà tiền nghìn bạc vạn mà lòng chẳng đặ thử tương đấy không lấy làm thẹn sao? Cho hay ở đời, cứ giữ nguyên cao chữ trọng tĩ trường, thì tiền nhiều thấu là sướng, vẫn hay thế rồi là sướng, vợ đẹp con khôn là sướng, sướng cho rõ ở những người biết an phận lạc nghiệp vậy.

Sáng sớm hôm sau, mặt giời vừa mới lấp ló ở đằng đông nhân lúc anh xe đang sắp sửa lau chùi cái xe, thì cô Xuân-Đào cứ thực đặt, lấy đôi hoa tai giấu dưới chiếu mình nằm để làm ơn rồi nói với bác xe kéo mình ra bờ sông, chỗ có nhiều thuyền đậu.

Chim kêu rìu ra rìu rít, người đi bỏ lại không một, nhưng [illegible] tiết thu mát mẻ, nước đồng trong [illegible], đương lúc vắng thái-dương đỏ ối một góc giời, cô cũng bác xe, bác xe cũng cô, hai người cứ lẻ thải trên con đường vắng vẻ... Ấy thế mà chẳng bao lâu đã tới cột đồng hồ tôi trước hãng tàu Bạch-thái rồi. Bác xe người vẫn từ tế, xuống tận chỗ thuyền đậu hỏi được thuyền về bến M. cho cô rồi mới từ giã cô mà đi kiếm xu.

Chẳng cần phải nói thì ai cũng biết rằng rong lúc phân ly này, về phần cô Xuân-Đào cũng có bao nhiêu điều cảm ơn mà về phần bác kéo xe thì lấm-tấm độ đó rất thân mật. Khi cô đã an-tọa ở trong cuộc thuyền rồi thì cô nửa mừng nửa ở. Mừng là mừng đã sắp được về đến nhà, thoát khỏi cảnh lầu xanh khốn nạn kia; sợ là sợ không biết đến lúc về, cậu cô có cho cô để yên cho mình làm ăn không? Trong lòng cô bấy giờ phân vân quá.

Và đến nhà, cũng không dám nó chuyện gì cho ai biết cả. Lúc cô đang ngồi ăn cơm, bỗ nghe thấy tiếng trống ồn ào, tiếng kèn thổi rỉ ở đằng đường cái lại, mọi bỏi người thân thích trong nhà cho cô rằng:

— Ô hay! làng ta có ai chết đâu. Đám ma bay là đám ma cơm ông cử làng Đ. H. đó, nghe đâu cậu này mới phải bệnh hôm kia mà hôm qua đã chết, đám này bọ chôn xe gồm đi từ lúc trưa mà bây giờ mới trở về.

Cô Xuân-Đào nghe nói trong bụng mừng thầm, tự đã có mới yên ổng mà làm ăn như trước.

Ngày tới cô hai đâu chẳng tìm và mới vài, lối thì cô lại chăm xem sách, có khi đêm khuya, canh đã hết tàn, mà hãy còn thấy cô một mình một ngọn đèn xanh nhắt, cái đầu xuống quyển sách mở ra. Lắm đêm cô cứ ngồi mà nghĩ vơ nghĩ vẩn, khẽ khoẻi canh chầy, thổn thức tấm thân, những ngao-ngán thay cho cái phận hồng nhan như mình, chẳng gặp gỡ thay cho cái thân bẽ-bàng ở mình, nào hết phải cơ lưu trăm đường cay đắng, lại phải mỏi-mòn ở truân-chuyên. Ôi! cô càng nghĩ thì càng thấy thêm cay bỉ rỉ.

(Còn nữa)

Dương-khái-Sinh

HÀNG MỚI SANG

BÁN CHIẾU KHÁCH

Bán-hiệu bán cắt bán lẻ các thứ hàng nốc nhiều tơ lụa, satin, sa tấu, cachemire faille, khăn uaơ, khăn tua len các thứ len dạ, tissus Impermiable, mũ dạ v. v...

PHAN QUẢNG-THÀNH

Số nhà 10, phố hàng Đào, Hà nội.

Cuộc thi thơ

Của Ngô-tuấn-Quốc nữ-sĩ

MMMDCXCII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Yết-miếu Tuyên-vương nhớ Thánh-tông
Khai-hóa khôn chuông dân-cõi Việt,
Văn-minh rạng vẻ nước non Hồng,
Đem gương đạo-đức in hồ bạc,
Giảng mối di-luân với cột đồng,
Còn vũ-trụ này còn Khổng-miếu,
Còn dài công-nghiệp với non sông.

MMMDCXCIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không-miếu trang-nghiêm nhất NhịNùng
Hoa rực đường-dân cùng tuế nguyệt,
Bia đề sự nghiệp khắp tây đông,
Đẹp hơn non Ngọc chùa Vân-đế,
Nghiêm giống đầm-giao điện Võ-công,
Mưa gió khôn lay lòng mến cảnh,
Muôn đại khôn phụ huyện vẫn tôn sùng.

MMMDCXCIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Khổng uy-nghi thực nhất vùng,
Thu Từ chuông khua vang bến Nhị,
Xuân thu đương dượm ngát non Nùng
Phong-trào đủ trải phen thay đổi,
Vẫn-hóa còn ghi đạo-hiếu-trung,
Học mới cảnh càng thêm vẻ mới,
Tiếng ke pha lẫn tiếng tơ đồng.

MMMDCXCV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Chuông mõ vang lừng thành giúp công.
Lê Ly lừa hương tuy biến đổi,
Vệ Tê khoan nhẹc vẫn quy dung,
Cung-trường cột vững trong trời đất,
Danh-giáo bia truyền với bể sông,
Gặp hội đua tài lên vết miếu,
Tâm thành xin tấu khúc nam-phong.

Ng-xuân-Duân (Hưng-yên)

MMMDCXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Triều Lý gây nên chốn học cung.
Trải mấy đời vẫn nêu quốc-giám,
Biết bao bia tục đầy nho-phong.
Gió bay hương sách lừng trời bắc,
Sóng rội nguồn văn nước bể đông,
Tôn nhạc rõ ràng người cõi miếu,
Dài gần nước Nhị vọt non Nùng.

Hiệu Trung-hoa. Hà đông

MMMDCXCVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Danh thắn, đâu bằng chốn Giám cung.
Trải mấy xuân thu sùng miếu Lý
Kể bao khoa giáp đối non Nùng.
Hồng khơi bể học thông nguồn Bắc,
Gây tốt rừng nho rộng cõi Đông.
Thế-giao xin tôn nho giáo nhất,
Ngày ngày học mới nhớ chân lòng.

Thanh-tri hiếu. Hà-đông

MMMDCXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Quốc Giám truyền nay số học cung,
Miếu Lý bia Lê ghi thanh-hóa,
Bút Nùng nghiên Nhị mở nho-phong
Gây đồng thi lễ theo đòng Bắc,
Nếp nỏ tài hoa nức cõi Đông.
Trải mấy tang-thương còn thế giáo,
Đời đời đang hóa đạo không cùng.

Nguyễn-nam-Ninh làng Lai-xa Hà-đông

MMMDCXCIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Chẳng những nề chi một Nhị Nùng,
Lừng lẫy kinh-đô vương thắng địa,
Ngày nga đường bể thánh thời trung,
Muôn đời đạo học từ tiên biểu,
Một cuộc hoa tân lưỡng đại đồng,
Vua thánh Lý Trần gây dựng trước,
Khen ai nay lại mở tô hồng.

Nguyễn-thị-Tú, làng Lát-lư, Hưng yên

MMMDCC

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cảnh học đành chen cảnh Nhị Nùng.
Nỗi chôn để-đô trong xứ Bắc,
Ngất tòa Thánh-vị giữa kinh Đông.
Dấu khi Tân Hán không hưng dẫn,
Nền học Á Âu phải biếu cùng.
Gây dựng đã nhờ người thiện-đạo,
Khuyến ai ngó lại gốc hoa-phong.

Trần-thị-Hảo, làng Lông-điền, Hưng-yên

(Còn nữa).

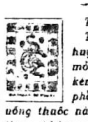
Nếu ai mắc phải bệnh tinh-hoàn và dương-mai đó lâu hay mới, cần phải uống ngay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tiền tốn lại không hại về đường sinh dục nên lập tức đến thuốc của hiệu Dr HOÀC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Bạch-mai, vì hiệu ấy là một nhà chuyên trị bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy người khen vì mình tự ở các nơi gửi tới.

Nhà Bán-đồ «TÂM TÂM» Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ nhật, thứ năm nào cũng có bán từ năm giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BẠCH-CHÉ MONTES

54, Phố hàng Bạch Hanoi

Thay lời cảm ơn.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thần hồn mỏi mệt gầy còm, hay ai kém huyết sinh ra rao phải làm cho hay ho vật uống thuốc này rất để, vì có mùi thơm không có lem giọng hao giờ!

Bài thuốc này có hai-đồng cục quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BỔ 1 $ 80

Mũ liège một đồng một cái

Hiệu chúng tôi chế tạo các thứ mũ và khăn đã lâu năm.

Nhân Hội-chợ năm nay chúng tôi mới có một thứ mũ bằng liège bán giá mỗi cái một đồng, mà chỉ bán trong những ngày Hội-chợ mà thôi.

Xin mời các quý-khách chiếu-cố đến xem, bản-hiệu mới chế thêm ra nhiều kiểu mũ mới và đẹp hơn mấy năm trước.

1$00

Casques en Liège

AU BONHEUR DES TONKINOIS

HAI-CHINH

TRONG TRƯỜNG HỘI-CHỢ

Série I N° 18

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC:

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giữ 20 quan, còn thì đóng lần 20 tháng mỗi tháng là mười quan. Hễ tiền đã đóng, hễn được ngay bắt vé, riêng mình có quyền sở-hữu, bỏ vé trong số thì được số tiền. Mình chỉ chịu khó đành dặt mỗi tí, thật hiểu như không ngại đâu, mà có được lắp mà mười vé, lại được có quyền sở-hữu một cái vé rất quý có sinh lợi-tức.

Về Crédit National, mỗi năm tám kỳ dự xuất rút số: là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số ấy:

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng dễ trúng lắm

Muốn dự vào cuộc rút số ấy, nên gửi 20 quan cho ông chủ nhiệm nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Tiền bán vé này theo như bản tính ngày 13 Mars 1926, các nhà mua vé được đã điều chắc chắn

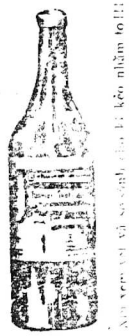
Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

● TONIQUE TONKINOISE

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những bình lạ, làm trò-cười cho trẻ con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Ngày mùng 7 tháng năm, tiên Hiệp-định thứ ba, tôi Nốc-các phụng lời chiếu phê rằng:

Chiếu nay đợi được phòng của MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ để dùng cực đáng quí hay, đáng nên gia thưởng, trước lạo phê thị giữ cho qui được phòng chế-dùng để bổ thanh-giá.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm ta mất thiên-hạ và trò-cười cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vi-tất có được tinh-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bác-chế MONTÈS

54 Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem thêm bài ở trang thứ tư của báo này.

Sao mà nhăn mày nhiều mặt da thịt có ngứa khó chịu thì lấy Pommade Cadum thoa cho hết ngay quào làm chi cho tróc vảy trầy da.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu GENO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người chuyên-nghiệp J. BLANC, quen hầu-chế nhất hạng chế ra. Đã ngon lại bổ giá tiền cũng hạ: mỗi chai có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại Hiệu Bảo-chế J. BLANC 31, phố Tràng-tiền, Hanoi. 2099

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẹ lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả, giá dụ ông tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó thì lậu có gắn phải ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ông tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dẫu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75

Thuốc Santal Mary. . 1$00

Bán tại nhà bảo chế CHASSAGNE, số 59 phố Paul Bert, Hanoi.

Ninh-thị-San, Ng-v-Các phải phạt 50 quan về tội làm quà cản giá: Trần-văn-Vàng phải phạt một tháng tù về tội ăn cắp cái giầy bạc 5 francs của người ta và tội ăn cắp 0$28 của Trần-thị-Tý và vậy; Vũ-Trinh phải hai tháng 10 ngày tù về tội ăn cắp một cái ví đựng 1 p. của tên Vũ-trọng-Nhỡ, Ng-v-Nghi, Phạm-v-Tỉnh và Ng-v-Hội phải mỗi tên 3 tháng tù về tội ăn cắp gỗ của sở than Đông-triều.

Trốn đi đâu. — M. Phạm-như-Tuyên ở số nhà 52 phố Sadi Carnot có đơn trình rằng tên Phùng-như-Xuân đã trốn mất lấy trộm quần áo, đồ đạc và tiền bạc đáng giá tất cả là 345 đồng.

Một bà đầm đi xe mà không nhớ số, từ phố Paul-Bert, Harmand, Jean Dupuis đến Beaumont sáng hôm nay, đánh giơi một cái đồng hồ đeo tay bằng vàng. Nếu ai bắt được thì đem lại số nhà 50 phố Harmand, hay là nhà Banque de l'Indochine Haiphong sẽ được trọng thưởng.

QUẢNG YÊN

Hội Trí-trí. — Hội sáng lập đã ngót 20 năm nay, trước kia rực rỡ thế nào, mà bây giờ thực đáng chán quá. Nguyên tháng giêng năm nay vài ông hội-viên hội Quảng-thịện có chân hội cũ định bàn lấy hội Trí-trí làm hội quán Quảng thiện, nhời bàn đó không công hiệu nên xoay ra lập hội Trí-trí mới bây giờ. Trước kia bà con ta tưởng rằng như nhà đã có mảng sẵn nay được các ông ra công xây đắp thêm, chẳng bao lâu thành một hội sẽ có thể đáng góp một phần khai hóa cho ít ỉn nhà. Ai ngờ mới nhóm thành anh mà đã hẩu tan. Tiền công quỹ không đủ trả các báo quán cũng nhà máy đèn; phần nhiều các ông thư-ký các sở ngoài công thừa-phái các ông Nam-quan đều bỏ cả. Nguyên nhân chỉ bởi ban trị sự vụng về, tuy được ông hội-trưởng trong phái cựu-học người đáng dẫn, nhưng lại không am hiểu pháp-lý.

Nay muốn hội được trường thọ phải lập ban trị sự mới (lúc bầu phải để người bầu tự ý chọn, không nên như lần trước cứ ỏ vào từng người: các ông bầu ông này.....), bỏ hẳn đừng không nên phân biệt tôn nọ sở kia, đã là đồng hạng thư-ký thì ai cũng như ai, cốt ở nhân-cách ở cái đức không cốt ở tiếng tôn to. Cố vấn hội-viên phải là người lịch duyệt, học lực khá không cốt ở chức to nhỏ. Còn muốn kíp lấy tiền trả các báo cùng may đèn nên lập thêm một hạng vĩnh-viễn hội-viên bỏ ra một lần 15 hay 20 đồng thì được miễn tiền góp tháng. Nên tổ động cho các ông kỳ-mục hàng tỉnh, cùng trong bọn lão-đoàn người nào có tuổi đừng dẫn mời thêm vào hội. Vì còn nhiều người khá muốn vào hội, nhưng thấy ban trị sự như thế nên chán nản. Người vào hội đồng, tiền kết rồi-rào, hội-viên không vì đảng cánh chia rẽ, sẽ để huề cùng nhau hàn bạc việc hội. Như thế có lo gì mà không ra khỏi vòng nguy nan bây giờ, mà không đạt được mục-đích.

Mấy nhời thành thực mong lọt tai các ngài trong ban trị-sự mau mau cải cách lại thì nạn hội cũng qua.

Một người yêu hội lại cáo.

SƠN-TÂY

Đám cháy ở Hoàng-xá. — Hồi 9 giờ đêm chủ nhật vừa rồi, tại trại Hoàng-xá (Quốc-oai) có phát hỏa cháy mất sáu nóc nhà, may mọi người cứu chữa riết, nên lửa không bén rộng nữa được. Đám cháy này nghe chừng thiệt hại nhiều lắm, cứ riêng một số lúa mới gặt bị cháy tính cũng mất tới ngàn rưỡi bạc rồi. Nương may không việc gì đến người.

Đám cướp ở chợ Phủ. — Cũng đêm chủ nhật vừa rồi, vào khoảng nửa đêm, một toán chừng năm sáu đứa hung-đồ, có mang dao mác, phá cửa nhà Lang-Hương ở Chợ-phủ (cách phủ lỵ Quốc-oai chừng 200 thước tây) cướp mất 11 vải, 5 cái ô và một cái hèm đựng mấy chục bạc. Cụ nhà bỏ hoảng lên chúng hoảng hốt đâm phải chỗ nhà mới nhặt vào mặt rồi trốn thoát được cả. Hai người láng giềng nhà bị cướp cố đuổi theo, thì bị chúng đánh phải cũng đau lắm.

PHÚ THỌ

Cháy. — Hồi 2 giờ chiều mồng 9 tây, có phát hỏa ở phố Tân-hưng, đồng sau lấy tre nhà ông Năm Chè và ông Bát-Khoa. Đằng trước nhà ngói cả, đằng sau lại nhà lá, may nhà ông nghị Điền ở cạnh sở nhiều phu làm ở nhà đồ ra gỡ được cái nhà lá cạnh ngay bại tre, cho nên không cháy vào nhà khác được. Đáng khen nhất là người ở phố khác nghe thấy hiệu trống e Bưu-kel s có đem thùng gánh nước đến để chữa cháy giúp, chỉ độ nửa giờ là lửa tắt ngay, vội rồng cảnh trại lính khố-xanh đi đến nơi đường được tin báo cho sở Cảm tắt lửa thì lại giờ về. Cái hiệu trống của quan Sở đặt ra, xem những lúc này mới biết là ích lợi thế nào.

KIẾN-AN

Ô-tô đụng phải mô-tô. — Vừa rồi một người đi chiếc mô-tô ở Kiến-an về Haiphong, khi đi đến ngã tư Cửu-viên thì bị chiếc ô-tô đụng phải, người ngồi trên mô-tô bị bắn ngã lôi đi chừng 12m nhưng may không chết, còn xe thì bị hư hỏng cả.

THÁI BÌNH

Lời bi-cáo. — Tôi xin có lời bi-cáo để công-chúng biết: Xử Mĩ-cả ở tổng Kỳ-bá và xứ Gò-mồng ở phố Đệ-tam, những mộ phần để ngỏi nọ chen ngỏi kia, không có trật tự và không hợp phép vệ-sinh. Tôi xem ra phần nhiều là những mồ vô thừa nhận, nên tôi đem lòng từ tuất xin phép quan trên di-cải quy khu vào một nơi cao ráo sạch sẽ, khiến cho các mồ hồn được yên giấc trăm năm.

Nay tôi đã được thừa sức phê-y; vậy hạn trong một tháng kể từ ngày 5 Décembre 1925 trở đi, ông bà nào có mộ-phần kỷ-tàng ở hai nơi ấy, xin tiêu-nhận mà di-cải đi nơi khác, còn những mộ nào vô nhân thừa nhận, thời tôi sẽ tự-tiện di-cải, để cho trọn thành phúc-quả.

Nguyễn-thị-Thảo tức là bà đội Sáng.
Phế Đệ nhất lãnh Thái-bình

MONCAY

Một đám trộm to giữa ban ngày. — Vừa rồi, một người đàn bà kia ở phố Général Amar, khóa cửa đi đong thóc, đến chiều về, vừa bước tới cửa thì thấy cửa ngõ, trông trong nhà thì thấy cái khóa bỏ trên bàn. Lập tức đi soát trong nhà thì thấy mất một món tiền 267 đồng, 4 cái vân-tự 720 đồng và 2 cái vân-tự ruộng, đều mất sạch. Hiện đã đi trình sen-đầm, nhưng vẫn chưa xét ra.

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** danh tiếng lâu nay, bán gợi dựng trong hộp thiết hàng chỉ khít kinh lắm.

Có mua chuộng cho được bột **PHOSPHATINE FALIÈRES** đáng bổ tinh thần, ích cho con tỉnh mất sữa, người ốm đau huyết, ông già bà cả liệt nhược, cũng là kẻ có đau ốm mới mạnh.

Có trở bán công bết — Tại chỗ thì ở Paris, 85 6, đường La Tacherie.

R. C. Paris, 11.313.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Giấy thông-đạt về việc định ngày họp Đại Hội-đồng thường-niên ngày 20 décembre 1925

Theo tờ thông-đạt ngày 21 novembre 1925, chúng tôi phải hoãn đại Hội đồng thường niên ngày 21 Novembre lại vì hai ông Kiểm khác chưa gửi tờ trình lại. Hồi 12 giờ rưỡi hôm 23 Novembre 1925, chúng tôi đã nhận được tờ trình ấy rồi, vậy Hội đồng quản trị chúng tôi có lời kính đạt để các ông các bà Hội viên có cổ phần trong Hội Sán-nhiên-đài biết rằng đúng 14 giờ ở tỉnh nhà ngày 20 décembre 1925 này, thì xin quí hội lại họp Đại hội đồng thường niên ở tại nhà Hội, số 18 N.6 hàng Mã Mây tỉnh Hanoi.

Các việc sẽ bàn hôm ấy định như sau này:

1. Nghe tờ trình của Hội đồng quản-trị (Conseil d'administration).
2. Nghe tờ trình của các ông kiểm-khán (Commissaires Censeurs).
3. Duyệt y tờ trình của Hội đồng quản-trị, tờ trình của các ông Kiểm khán, số kho tổ lãi (bilan) và các khoản chi thu từ 1er mai 1924 đến 30 Avril 1925.
4. Duyệt y các công việc của Hội-đồng quản-trị làm từ 1er Mai 1924 đến 30 Avril 1925.
5. Định việc chia lãi.
6. Định tiền công viên hội và 400$ lên 10 000$.
7. Bổ thay mấy điều trong lệ Hội.
8. Bầu lại Hội đồng quản trị về năm 1925-1926 và định lương Ban ly.
10. Các việc khác.

Hội đồng quản trị kính đạt.

Tối thứ sáu 11 Decembre 1925

TIỀN VẬN LỊCH

CHỨC CẬU TẠO

Ngọc đầu cát phận ngọc dân

Quan sang vợ đẹp phận giới chi!

Tối thứ bảy 12 Decembre 1925

TỨ BẢO HOÀN SINH

Vì ngọc dạy đứt con vương

Xin nào có đi không thương cho đành.

CÁO-BẠCH

Ông Caps chủ hiệu Vận-tải ở phố hàng Trống số nhà 102 có lời bá-cáo cho các quý-khách Annam biết rằng, đến ngày 25 Novembre ông sẽ có 6-7 ô-tô chở hành-khách đi từ Nam-định đến Ninh-bình. Ô-tô chạy xuốt ngày từ 6 giờ sáng đến 6 giờ tối đi từ gare và chợ Nam-định và từ gare và chợ Ninh-bình, lại có giấy chiếu hàng. Việc vận-tải này sẽ do một người Tây ở Nam định thay mặt tôi trông nom. Xin mời quý-khách chiếu cố.

Nay bá-cáo

CAPS

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BẢO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urojormine

Giá 1$80 một hộp

Đang chăn than-t[illegible] lên ngôi

Người đại-biểu của hiệu BUTTERY Photo Hanoi ở bên Đại Pháp đã gửi về cho bà Lu ann các Bưu-cung thái-tử: một kiểu mốc đặt tiếng phước mộ, kiểu cưới người và một kiểu cá người. Khổ rộng 13×18 — Giá mỗi ô 0$30. Ngài nào muốn sưu tập là các bộ ảnh ấy xin gửi Nam. Bắc kỳ này, hiệu cao muốn có ba kiểu ảnh ấy để treo làm mẫu, nên mau mau viết thư cho hiệu Hương ký, kẻo chậm thì hết.

Các nhà làm nghề ảnh, hiệu Hương ký sẽ biếu không lấy tiền.

THU MÙA TIỀN

XIẾC LONG TIÊN

Ở ngay Cửa cái Trường Hội chợ Hanoi

[illegible]

Kể từ ngày 5 Décembre này trở đi, ông bà nào có mộ-phần kỷ-tàng ở hai nơi ấy, xin tiêu-nhận mà di-cải đi nơi khác, còn những mộ nào vô nhân thừa nhận, thời tôi sẽ tự-tiện di-cải, để cho trọn thành phúc-quả.

Nguyễn-thị-Thảo tức là bà đội Sáng.
Phế Đệ nhất lãnh Thái-bình

Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

TELEPHONE N° 126 — Adr. Tel. MAGASRÉUNIS

Từ ngày thứ hai 7 đến thứ bảy 12 Décembre

ĐỒ TRẮNG — MŨ MÙA RÉT — GIẦY DÉP

Vải Calicot, hiệu G. M. R.	*Một thước:*	5 fr. 50
Vải Percale fine, khổ 80 c/m.		6 fr. 50
Áo Burnous gia des Pyrénées blanc, mép thêu, mũ lót.		60 fr. 00
Áo Burnous, sọc xanh và đỏ.		35 fr. 00
Khăn choàng tua đen, dùng cho các bà, có tua 120 × 120.		80 fr. 00
Bít tất tơ nhỏ mắt, sắc đẹp. Đặc biệt.		18 fr. và 16 fr. 00
Bít tất vải.		12 fr. 00
Giầy trẻ con đủ hạng lớn bé đa dê.		60, 45, 40 và 30 fr. 00

ÉCOLE POSTALE N° 40

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Một người đi xe đạp rất già-man — Vừa rồi một người kia làm sở xe lửa, chừng 30 tuổi, đi xe đạp lượn trong phố, nhưng cứ nhìn mãi đi lần, để xe đụng ngã một đứa bé con chừng 5 tuổi, mẹ nó dắt nó đang đi ở đường, khi đứa bé ngã sả xe và người vượt đè lên nó mà đi rồi cứ đi thẳng. Mẹ đứa bé tưởng con bị xe đè chết rồi, kêu rầm lên, gọi kẻ đi xe đạp lại, thì kẻ đi xe đạp ấy vẫn cứ lại, chẳng được một lời an ủy lấm sao cứ sừng sộ toan đánh người mẹ con lẻ ấy. May giờ có một người lính tuần-cảnh thấy lại, thấy sự rất lố quá, liền lôi người xe đạp định đem về sở sen cẩm, thì nực lính bị kẻ đi xe đạp kia đánh đau lắm. Đi xe đạp già-man thế là cùng. Hiện nay tên ấy đã bị bắt giam rồi.

SẮP HẾT HỘI-CHỢ

Vậy trước khi các ngài từ giã đất Hà-nội xin các ngài nhớ cho rằng hiệu THÁI-LẠC ở No 26, Phố hàng Đào, có bán đủ các thứ câu đối, sơn, thêu, khảm, dán và các thứ đồ dùng. Hàng đã tốt mà giá lại rẻ.

PHÀM,

Thứ chè T T thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Vậy là hạng chè giả lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí khách muốn tránh sự biến-động ấy xin cứ lựa hộp quà bộ chiếc có cho bán hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI

số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 115, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo

TAM-TÌNH-Y-QUÁN

Phố hàng Ghé-gu, số 16, Nam-định

Hiệu Tam-tình xe chữa thuốc rất nhiều, mỗi thuốc lại hay khỏi một bệnh hẳn, ấy bởi vậy, khắp lục-tỉnh Nam-kỳ, Cao-miên, Lào đều có các bệnh nhân đến chữa cả, số đông phục con chưa từng được ăn canh xương gà, nay không còn lo phải gặp người, ngồi chữa, mà không tiền xin thuốc cũng cho, chữa các bệnh như sau này: đau ong mông tinh, di tinh, xuất tinh, bạch tinh thường tuy không đẻ, đau tử cung người không điều, huyết ít, huyết đen, huyết hư, khí hư, tử khí hư sinh ra đủ thứ, kiểu sản nghịch sinh thuỷ gia tiền, mắn sinh ra trăm cường không đẻ ra, có đẻ không nuôi, các chứng đi ỉa bụng đau lực kinh niên, ho lao, ho đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, ngũ quản, ho ra máu, ỉa huyết, băng huyết, phong thấp cả chương bất toại tê bại, phù thũng, giá mỗi hộp hai là chai 1 đồng.

Bao mới có lông rậm hay xa lông mi bẩn hiện chỉ chưa nữa giờ thì khỏi mà mới không có sẹo, mỗi mới 1 đồng. Trẻ con cam kinh đàm suyễn lỉ li mỗi chai 5 bào.

Lão vẻ giang mai xâm-niên chữa khỏi và giải nọc không tốn tiền lại sinh dục như thường mỗi chai 1 đồng, thuốc nào Cao ba lông thuốc tối mỗi lang 5 bát. Thuốc bổ sâm nhung sang bổ thận giá trẻ trai già đều dùng được cả mỗi hộp 1 đồng.

Thuốc cai á phiện ngài nào ốm nặng đã lâu uống khỏi không vật và đi làm được, hàng nhất 2 đồng 1 chai, hạng 2 1 đồng, chai con 5 bào, qui khách ở xa viết thư về sẽ bệnh bản hiệu gửi thuốc tới ngay gửi sách lĩnh hóa xin ngân, ngài gửi mandat thường, xin đề như sau này: M. TRẦN-BẮC-SỞ dit TAM-TÌNH-Y-QUÁN ở Nam-định.

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT mà XỈ thì chẳng cần chỉ phải CỨ ĂN và an dưỡng trong phòng. Thuốc bước nào dễ uống lắm và đi mau xỉ lại xỉ rất êm thấm.

Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Sau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào chế

CHASSAGNE

53, Rue Paul Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$68 một ống sáu cachets

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bào chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Trang tiền

HANOI

THUỐC CHỮA BỆNH THƯƠNG GÂN

Chúng tôi lấy làm hân-hạnh mà báo cáo cho công chúng đều biết rằng quan Bác-sĩ Leroy, là thầy thuốc, coi các nhà thương ở Bắc-kỳ mới tìm được một thứ thuốc rất công hiệu để chữa những bệnh không ngủ được, bệnh đau gân, bệnh gia, đánh trống ngực, khó thở, dễ làm cho chi được sáng cho óc được yên lặng và được tỉnh tường.

Quan Bác-sĩ Leroy ngài bảo thuốc *Neurinase* này dùng mà chữa bệnh không ngủ được, đau gân, đau cốt thì rất là công hiệu. Thực là một thứ thuốc rất tốt, không nguy hiểm gì cả, mà ở xứ nóng dùng thì lại càng tốt lắm.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

Hễ các ngài thấy trong mình mệt nhọc, xanh sao, yếu đuối, ăn không ngon và hay sốt-rét thì các ngài nên dùng ngay chớ ngần ngại, thử

Rượu bổ của ông Bác-sĩ J. K. WATSON

Như thế thì các ngài đỡ phải tốn kém và lại chóng khỏi nữa

Giá bán : 2$25 một chai lít
1.20 chai nửa lít

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Trang tiền

HANOI

Mới có da vernis rất đẹp

Bản-hiệu còn nhiều các thứ da chevreau và boxcalf, nhiều mũi rất đẹp, rất tốt xin mời Quý-khách chiếu cố. Giá hạ hơn trước.

PHONG-TÀI

BOTTIER

43, Rue des Pipes, Hanoi

Cachou Lajaunie

là một thứ thuốc làm cho

dễ tiêu,

khỏi ho và khỏi ngứa cổ

Cần cho những người hút thuốc lá. Chỉ có thứ thuốc đó là hay hơn, còn các thứ khác là giả cả.

Giá mỗi hộp là 0$10

Có bán tại hiệu Bào chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Trang tiền,

HANOI

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thứ

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy đợt.

Giá tiền 0$90

RƯỢU BỔ MARIANI

(Vin Tonique Mariani)

RẤT MẠNH

Mỗi bữa uống một cốc con

Bổ-dưỡng sức khỏe và tinh-thần

Bán tại l'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Ben-thuy, Thai-binh, Yunnanfou, Tourane, Hué, Qui-nhon, Nha-trang, Dong-hoi, Thu-xa, Saigon, Pnom-Penh.

DA TỐT GIÁ HẠ

Thưa các ngài,

Bản-hiệu xưa nay đóng giầy vẫn dùng các thứ da tốt, các ngài đã dùng qua đều rõ, vậy nay bản-hiệu lại xin tính giá hạ hơn trước, xin các ngài chiếu cố. bản-hiệu mới có thứ kem đánh giầy vernì khỏi mở cất khỏi rập, khi bôi để nửa giờ sẽ đánh, thì da mềm lắm (Crème VERNISIAN).

NGUYỄN-TIẾN-HẠM dit THUẬN-THÀNH

Bottier - Chapelier

7, Rue des Caisses Hanoi

(Có ca-ta-lô để biếu các ngài.)

Philips

泡電浦利飛

白磁奶色
新發明

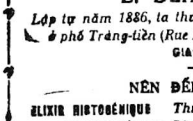
Độc-quyền đại-biểu : DIETHELM & Cie

46, Avenue Clémenceau, Haiphong

前海里第南洋行

C. J. BONNET

là hiệu to lụa tốt hơn cả

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, là thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐỘ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . .* Giá: **1$25**
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . .* Giá: **1.25**

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . .* Giá: **1$30**

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . .* Giá: **1$25**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

THUỐC HÉMOGLOBINÈ BYLA

Trừ bệnh huyết suy rất mạnh

CỨNG CÁP MẠNH MẼ BÉO TỐT

Là thứ thuốc bổ huyết mạnh nhất

Xin hỏi tại hiệu BYLA

26, Avenue de l'Observatoire — PARIS (France)